

ÄKÄINEN PUNKSTOO – PUNKSTOO-AIHEEN KEHYSTÄ- MINEN SUOMALAISSA UUTISMEDIOISSA VUONNA 2021

Angela Nurmi
Pro gradu -tutkielma
Journalistiikka
Kieli- ja viestintätieteiden
laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2024

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Nurmi, Angela	
Työn nimi Äkäinen Punkstoo – Punkstoo-aiheen kehystäminen suomalaisissa uutismedioissa vuonna 2021	
Oppiaine Journalistiikka	Työn laji Pro gradu -tutkielma
Aika Kevät 2024	Sivumäärä 55 sivua + liitteet (4 sivua)
Tiivistelmä <p>Instagramiin ilmestyi vuonna 2021 punkstoo-niminen tili. Tilillä julkaistiin kokemuksia suomalaisissa punk-piireissä tapahtuneesta fyysisestä, henkisestä ja seksuaalisesta väkivallasta. Punkstoo -Instagram-tilillä jaetut kokemukset koskettivat koko suomalaista musiikkimaailmaa, ja keskustelu keräsi laajan näkyvyyden sekä sosiaalisessa mediassa että perinteisessä mediassa. Tämän journalistiikan pro gradu -tutkielman tavoitteena oli selvittää, kuinka mediassa laajaan näkyvyyden saanut Punkstoo-aihe on kehystetty suomalaisessa uutisjournalismissa. Tutkimusaineisto koostuu Helsingin Sanomien, Iltalehden, Iltta-Sanomien sekä Yleisradion Punkstoo-aiheita käsittelevistä verkkoartikkeleista, jotka sijoittuvat aikavälille 19.07.2021–28.10.2021. Aikaisempi #Metoo-ilmiön tutkimus toimi vahvana lähtökohtana Punkstoo-aiheen tutkimiselle. Tutkimuksen teoreettisena viitekehystenä oli feministisen mediatutkimus ja aihetta taustoitettiin myös representaation sekä kehysten ja kehystämisen tutkimuksella. Lisäksi hyödynnettiin sukupuolistuneeseen väkivaltaan, musiikkikentällä esiintyvään seksuaaliseen väkivaltaan ja häirintään sekä sosiaaliseen mediaan liittyvää tutkimusta.</p> <p>Tutkimusongelmaa selvitettiin analysoimalla artikkeleita aineistolähtöisen kehysanalyysin keinoin. Tutkimuksen aineisto jaettiin julkaisuajankohdan perusteella kahteen osaan. Varsinainen syvempi laadullinen analyysi kohdistui aineiston ensimmäiseen osaan, joka analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin ja kehysanalyysin keinoin. Toista aineistoa tarkasteltiin määrällisen sisällönanalyysin keinoin tekemällä määrällistä vertailua artikkeleiden ja medioiden välillä. Aineiston toinen osa koostui artikkeleista, jotka on julkaistu Instagram-tilin tyhjenemisen jälkeen. Myös näitä artikkeleita oli olennaista tarkastella, jotta pystyttiin analysoimaan, miten ja minkä verran aihetta käsiteltiin vielä, kun suurin huomio oli jo laantunut. Jatkojutuilla ylläpidetään usein myös aiheen herättämää yhteiskunnallista keskustelua ja aihetta saatetaan käsitellä uusista näkökulmista.</p> <p>Analyysin tuloksena artikkeleista löytyi monenlaisia kuvauksia punkstoo-tilistä ja Punkstoosta aiheena sekä viisi aihetta kuvaavaa kehystä. Kehykset muodostuivat sanoista, kuvauksista, lauseista tai laajemmista merkityskokonaisuuksista. Kehykset olivat reaktio-, kritiikki-, tunne-, tärkeys- ja ilmiö-kehys. Määrällisen tarkastelun perusteella Punkstoosta kirjoitettujen jatkojuttujen määrässä oli selkeitä eroja medioiden välillä. Punkstoo-aiheen käsittelyssä ilmeni yhtymäkohtia aikaisempiin tutkimuksiin, mutta myös kehitystä monipuolisempaan ja stereotyyppioista vapaampaan käsittelyyn, mikä voi edistää yhteiskunnallista keskustelua ja muutosta. Punkstoo-artikkeleiden analysoiminen tarjoaa lisää tietoa journalismissa tapahtuvasta kehystämisestä, arkojen aiheiden käsittelystä sekä siitä, miten aiheet saattavat olla yhteydessä laajempiin yhteiskunnan rakenteellisiin ongelmiin.</p>	
Asiasanat kehysanalyysi, #Metoo, Punkstoo, representaatio, seksuaalinen väkivalta	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	

KUVIOT

KUVAAJA 1	Aineiston määrällinen jakautuminen medioissa.....	27
KUVAAJA 2	Aineiston määrällinen jakautuminen medioissa tilin tyhjenemisen jälkeen	44

TAULUKOT

TAULUKKO 1	Eri kehyksien ilmentyminen (pääaineistossa), kuvaukset ja esi- merkkiteemat.....	30
TAULUKKO 2	Punkstoon kehysten määrällinen jakautuminen medioiden artikkeleissa	31
TAULUKKO 3	Punkstoon kuvaukset ja määrällinen esiintyminen medioiden artikkeleissa	31

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TUTKIMUSONGELMA JA TUTKIMUSKYSYMYS.....	4
3	TEOREETTINEN VIITEKEHYS JA AIEMPI TUTKIMUS.....	5
3.1	Feministinen mediatutkimus	5
3.2	Sukupuolistunut väkivalta	7
3.3	Representaatio	9
3.4	Kehys ja kehystäminen.....	10
3.5	Sosiaalinen media uutislähteenä.....	14
3.6	Seksuaalisen väkivallan ja häirinnän esiintyminen musiikkikentällä.....	15
4	AINEISTO JA MENETELMÄT	17
4.1	Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi	17
4.2	Median kehysanalyysi.....	19
4.3	Uutistekstien kehysanalyysi.....	21
4.4	Aineiston keruu.....	24
4.5	Aineiston rajaus.....	25
5	ANALYYSI	29
5.1	Punkstoon kuvaukset: kertomuksia, kokemuksia, tarinoita ja syytöksiä..	31
5.2	Punkstoon kehystäminen pääaineistossa	34
5.2.1	Punkstoon kuvaaminen reaktioiden kautta	34
5.2.2	Punkstoo kritiikin kohteena.....	36
5.2.3	Punkstoo tunteiden herättäjänä	39
5.2.4	Punkstoo tärkeällä asialla.....	41
5.2.5	Punkstoo osana suurempaa ilmiötä.....	43
5.3	Mitä Punkstoon jälkeen?	44
6	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	45
6.1	Valitut kuvaukset antavat aiheelle eri merkityksiä	45
6.2	Punkstoon sitominen laajempiin yhteiskunnallisiin ongelmiin.....	47
6.3	Journalistiset valinnat vaikuttavat aiheelle annettaviin kuvauksiin	52
7	LOPUKSI.....	54
7.1	Tutkimuksen arviointia	54
7.2	Aiheita jatkotutkimukselle.....	55

KIRJALLISUUS56

LIITTEET Liite 1: Tutkielman aineisto

1 JOHDANTO

Kesällä 2021 sosiaalisen median palveluun Instagramiin perustettiin tili, joka kantoi nimeä punkstoo. ”Punkskene ei ole niin turvallinen kuin luulit.”, tilin kuvauksessa todettiin ja pian tilillä julkaistiin kymmenittäin ja sadoittain julkaisuja, joissa kerrottiin nimettömästi kokemuksia suomalaisessa punk-skenessä vellovasta fyysisestä, henkisestä ja seksuaalisesta väkivallasta uhrien näkökulmasta. @punkstoo -Instagram-tilillä jaetut kokemukset ravistelivat koko suomalaista musiikkimailmaa, ja ilmiö laajeni pian myös muihin musiikkigenreihin. Tili on sittemmin lopettanut toimintansa, mutta sillä on edelleen tuhansia seuraajia. Punkstoo-keskustelu keräsi sen tapahtuma-aikaan laajan näkyvyyden niin sosiaalisessa mediassa kuin perinteisessä mediassa.

Instagramin punkstoo-tili oli saanut nimensä samannimisestä artikkelista, joka oli julkaistu alun perin Nälkä-lehdessä (Alect, 2021). Vuonna 2018 julkaistu artikkeli toi samoin esiin punkpiireissä tapahtuvaa seksuaalista ahdistelua ja häirintää sekä kyseenalaisti alakulttuurin avoimuutta (Räty, 2018). Punkstoota voidaan pitää myös aiemmin esiin tulleen #MeToo-keskustelun tietynlaisena jatkumona. Tätä perustelee niin aiheen samankaltainen nimi kuin muutkin samankaltaisuudet aiempaan ilmiöön liittyen. #MeToo sai alkunsa Yhdysvalloissa vuonna 2017, ja se toi esiin erityisesti viihdealalla ilmenneitä kokemuksia seksuaalisesta häirinnästä ja hyväksikäytöstä (Baker, Williams & Rodrigues, 2020). Tämän jälkeen seksuaalista häirintää ja väkivaltaa on käsitelty yhä yleisemmin eri maissa ja eri alojen keskuudessa. Myös musiikkikenttään liittyvät kokemukset ovat tulleet aiemmin esiin esimerkiksi Australiassa ja naapurimaassamme Ruotsissa (Baker, Williams & Rodrigues, 2020).

Punkstoo-tilin myötä Suomessa on keskusteltu näkyvämmiin musiikkialan lisäksi muidenkin alojen sisällä tapahtuvasta väkivallasta ja häirinnästä. Instagramiin luotiin punkstoon perässä myös hippiestoo, metaltoo, suomirapstoo ja visualartstoo-tilit. Yle julkaisi lokakuussa 2021 myös laajan artikkelin, joka koski seksuaalista häirintää pelastusalalla. Artikkelin taustalla oli Instagramiin niin ikään perustettu emergencyservicestoo-tili. (Maattinen, 2021.)

#Metoo-liike sai aikaan merkittäviä muutoksia myös journalismissa. Ennen #Metoo:ta journalismissa on ollut usein korkeampi kynnys raportoida seksuaalisesta väkivaltasta (Baker, Williams & Rodrigues, 2020). Seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät tapaukset ja aiheet ovat ylittäneet uutiskynnyksen usein silloin, kun ne ovat liittyneet erityisesti tunnettuihin henkilöihin tai mikäli ne ovat olleet luonteeltaan niin äärimmäisiä, että niillä on ollut epätavallinen uutisarvo. (Gilchrist, 2010, Bakerin & Williamsin, 2019, 105 mukaan.) Ennen #Metoo:ta medioiden omistajilla saattoi olla myös pelko oikeudellisista seurauksista, mikäli uutisoitiin vaikutusvaltaisten henkilöiden teoista, joka osaltaan esti tapauksista uutisoimisen (Baker, Williams & Rodrigues, 2020).

Mitä laajemmin asiat nousevat esiin yleisessä keskustelussa, sitä enemmän voidaan odottaa myös niiden näkyvän jatkuvasti uutismedioiden otsikoissa. Suomessa punkstoo-keskustelua käytiin hyvin näkyvästi ja sitä käsiteltiin luonnollisesti eri kulttuurimediaoissa (esim. Aflect, 2021; Siltanen, 2021), mutta myös perinteisessä mediassa ja etenkin valtakunnallisissa uutismedioissa. Aluksi aihetta käsiteltiin uutisteksteissä sellaisenaan ja kerrottiin, millaisesta aiheesta on kyse sekä millaisia asioita se on tuonut ilmi. Keskustelun laajetessa mediat alkoivat käsittelemään aihetta jatkojutuissa lukuista eri näkökulmista.

Tutkielmassa tarkastelen erityisesti sitä, miten suomalaiset uutismediat käsittelevät punkstoo-keskustelua tapahtuma-aikana, millaista kehystämistä uutisointiin liittyi sekä kenen näkökulmasta tapahtumista kerrottiin. Tutkimuksen tekoaikana Punkstoo oli vielä varsin tuore tapaus, eikä siitä itsessään ollut olemassa varsinaista tutkimusta. Aihetta voidaan kuitenkin lähestyä tarkastelemalla esimerkiksi vuoden 2017 #MeToo-ilmiöön liittyvää tutkimusta. #MeToo-aihetta on tutkittu melko paljon sen ilmenemisen jälkeen ja tutkimusta on tehty monella alalla kansainvälisesti. Suomesta aiheesta on tehty myös useita opinnäyte- ja pro gradu -tutkimuksia (esim. Hurskainen, 2021; Peltonen, 2018). Aihetta on tutkittu esimerkiksi journalismin, sukupuolentutkimuksen, valtiotieteiden ja suomen kielen tutkimusaloilla (esim. Kelkka, 2019; Knuutila, 2019).

#MeToo:ta ja journalismissa käsiteltyä seksuaalista väkivaltaa ja häirintää on tarkasteltu aiemmassa tutkimuksessa muun muassa feministisen mediatutkimuksen kautta, jota voidaan hyödyntää myös Punkstoo-aiheen tutkimukseen. Yleisemmällä tasolla journalismin tutkimuksessa on tarkasteltu aiemmin myös seksuaaliseen häirintään ja -väkivaltaan liittyvää käsittelyä itsessään (esim. Baker & Rodrigues, 2020).

Seksuaalisen häirinnän esiintymistä musiikkialalla on tutkittu laajemmin aikaisemmin myös musiikkitieteessä. Aikaisemman tutkimuksen perusteella seksuaalinen

väkivalta on historiallisesti ollut näkyvä osa mediassa ja musiikkiteollisuudessa. Andrea Baker, Katrina Williams ja Usha M. Rodrigues (2020) tarkastelivat tutkimuksessaan ilmiön käsittelyä uutismedioissa. Tutkimuksessa tarkasteltiin myös yleisemmin seksuaalisen väkivallan esiintymistä mediassa ja musiikkiteollisuudessa sekä ennen että jälkeen #MeToo-liikkeen. Tutkimustulosten perusteella median kerronta naisista ja seksuaalisesta väkivallasta kehystettiin usein sukupuolten epätasa-arvoa ja musiikkiteollisuudessa ilmeneviä systemaattisia ja rakenteellisia ongelmia korostaen. Tutkijoiden mukaan tulokset osoittavat myös, että tiedotusvälineet ovat osaltaan muuttaneet toimintaansa, kun ne käsittelevät seksuaalista väkivaltaa #Metoo-aikakauden jälkeen. (Baker, Williams & Rodrigues, 2020.)

Punkstoo-aiheen uutisointiin ja kehystämiseen liittyy varmasti samankaltaisia seikkoja, joita on aiemmassa tutkimuksessa noussut esiin. Aiheen tärkeyttä perustelee kuitenkin etenkin suuren yhteiskunnallisiin rakenteisiin sitoutuvan ongelman käsittelyn tarkastelu journalismin kontekstissa. Musiikkialalla tapahtuvan häirinnän käsittelyä ei juurikaan ole nähty suomalaisissa uutismedioissa samankaltaisella laajuudella ennen Punkstoo-aihetta. Uskon, että punkstoo-uutisointi tulee vaikuttamaan vahvasti myös siihen, miten media tarttuu häirintä- ja väkivaltatapauksiin jatkossa.

2 TUTKIMUSONGELMA JA TUTKIMUSKYSYMYS

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka mediassa laajan näkyvyyden saanutta Punkstoo-aihetta on kehystetty suomalaisessa uutisjournalismissa.

Tutkimuksessa tarkastellaan siis, millaisia erilaisia näkökulmia tai konteksteja aiheeseen medioiden uutisisällöillä liitetään. Havaittuja kehyksiä tarkastellaan tutkimuksessa tarkemmin myös suhteessa toisiinsa.

Varsinainen tutkimuskysymys on seuraava:

Millaisia kehyksiä voidaan löytää suomalaisen median Punkstoo-aihetta käsittelevistä journalistisista artikkeleista?

3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS JA AIEMPI TUTKIMUS

3.1 Feministinen mediatutkimus

Feministinen mediatutkimus toimii tutkielman teoreettisena lähtökohtana. Punkstoo-keskustelu toi esiin muun muassa sukupuolten tasa-arvoon liittyviä näkemyksiä ja epäkohtia. Keskustelussa oli myös samankaltaisuuksia aiemman #Metoo-ilmiön kanssa, sillä myös punkstoo-keskustelu nosti esiin erityisesti naisiin kohdistuvaa seksuaalista häirintää ja väkivaltaa. Feministinen mediatutkimus pohtii, miten maailma sukupuolittuu muun muassa median tuotannossa, esityksissä ja vastaanotossa. Lisäksi se pyrkii tekemään sukupuolen näkyväksi ja samalla tarkastelemaan muuttuvia valtasuhteita. (Mäkelä, Puustinen & Ruoho, 2006.) Feminismin yksinkertaistetuimman määritelmän mukaan se määritellään usein liikkeeksi, jonka yhtenä tavoitteena on tarkastella sukupuolittuneisiin valtasuhteisiin liittyviä oikeudenmukaisuuden epäkohtia (Hardin & Whiteside, 2010, 319). Tähän feminismin määritelmään pohjautuen muun muassa #MeToo-ilmiötä ja punkstoo-keskustelua voidaan pitää tietynlaisena feministisen liikkeen aikaansaannoksena.

Feministiset tutkijat ovat analysoineet 1970-luvulta asti sitä, kuinka mediassa käsitellään naisia ja naisasialiikkeitä. Suuri osa tutkimuksesta on käsitellyt feministeistä ja naisista esitettäviä stereotyyppisiä kehyksiä ja monet tutkimukset ovat hyödyntäneet uutiskehyksistä ilmenneitä piirteitä, kuten marginalisaatiota ja latistamista tai trivialisointia. (Hardin & Whiteside, 2010, 320.) Lind ja Salo (2002) tutkivat naisten, feminismin ja feministien kehystämistä TV-uutisissa ja yhdistelivät tutkimuksessaan vuodesta 1990 lähtien merkittävässä tutkimuksissa ilmenneitä kehyksiä. He määrittelivät kuusi kehystä, jotka näkyivät toistuvan useissa aikaisemmissa tutkimuksissa.

Kehykset oli nimetty seuraavasti: demonisointi, personointi, trivialisointi, uhriuttaminen, toimijuus ja vaikeuden sijainti. (Lind & Salo, 2002, 218–221.) Demonisointi-kehyksessä feministit tai feminisismi esitetään tavallisesta poikkeavana ja personointi- tai trivialisointikehyksissä keskitytään erityisesti feministien henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten ulkonäköön tai tyyliin. Uhriuttamis- tai uhrikehyksessä feministit esitetään kehyksen nimen mukaisesti heikkoina ja haavoittuvaisina, jonkin asian uhreina, kun taas toimijakehyksessä keskitytään esittämään feministit vahvoina ja kykenevinä. Viimeisessä määrittelyssä kehyksessä korostetaan jotain tiettyä paikkaa tai sijaintia, kuten koti, koulu, tai vaikkapa uskonto. (Hardin & Whiteside, 2010, 320–321; Lind & Salo, 2002, 218–221.) Lindin ja Salon (2002) määrittämät kehykset toimivat tietynlaisina raameina myös tuleville tutkimuksille ja samalla toimivat vertailukohtina media-tutkimuksessa tehtäville kehysanalyysille.

On tärkeä ymmärtää myös yhteiskunnallisten liikkeiden ja kehystämisen välinen suhde. Yhteiskunnalliset liikkeet sekä media ovat molemmat riippuvaisia toisistaan: journalistit etsivät uutisoitavia aiheita ja samaan aikaan yhteiskunnalliset liikkeet tarvitsevat näkyvyyttä ajaakseen asemaansa ja kasvattaakseen samalla pätevyyttään (Baylor, 1996; Bronstein, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan). Voimasuhteita on kuitenkin pidetty epätasaisina, sillä journalisteilla on valta päättää esimerkiksi siitä, minkä verran ja millä tavoin aiheista uutisoidaan (Gamson & Wolfsfeld, 1993, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan). Sillä, miten yhteiskunnallisista liikkeistä uutisoidaan ja miten aiheita kehystetään, voi olla vaikutuksia esimerkiksi siihen, päättävätkö niistä lukevat yleisöt ottaa niihin osaa tai kannattaa niitä (Baylor, 1996; Bronstein, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan).

On usein helposti määriteltävissä, miten yhteiskunnalliset liikkeet kehystetään: kehystämiseen liittyvät tekijät ovat jaoteltavissa kolmeen laajempaan kehystämisprosessiin eli diagnostiseen kehystämiseen, prognostiseen kehystämiseen sekä motivoivaan kehystämiseen (Barnett, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan). Diagnostisessa kehyksessä korostetaan vääryyden syytä, prognostisessa kehyksessä esitetään jokin ratkaisu ja motivoivassa kehyksessä tähdätään muutokseen ja toimintaan (Barnett, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan).

Mediat heijastavat myös todellisuutta, ja koska tutkielmassa on tarkoitus tarkastella kehyksiä, joita uutisartikkeleissa ilmenee, on otettava huomioon myös median ylläpitämät stereotypiat. Feministisessä mediatutkimuksessa katsotaan, että media myös kehystää sukupuolten esittämistä. Tähän liittyy muun muassa se, miten eri sukupuolia käsitellään eri tekstilajeissa. (Mäkelä, Puustinen & Ruoho, 2006.) Uutisartikkeleissa ja niiden muodostamissa kehyksissä saatetaan lisäksi luoda tietynlaisia rooleja.

Feministisessä tutkimuksessa naiskuvaa ajatellaan enää harvoin oikeana tai vääränä ja sen sijaan tutkijat puhuvat naiskuvien politisoinnista. Tällä tarkoitetaan sitä, että jonkin kuvan tai roolin kautta herätetään keskustelua naisten kuvaamisesta mediassa yleisemmin sekä samanaikaisesti myös naisen aseman muutosta yhteiskunnassa. (Mäkelä, Puustinen, & Ruoho, 2006.)

Laajemmalla tasolla feministisessä naistutkimuksessa tuodaan esiin, että sukupuoli ei ole annettu itsestäänselvyys, vaan sen merkityksiä ja määritelmiä tuotetaan esimerkiksi arjessa tapahtuvan toiminnan ja kulttuuristen esitysten kautta (Juvonen, Rossi & Saresma, 2010, 14). Tässä tutkimuksessa voidaan siis tarkastella esimerkiksi sitä, miten median luomat kehykset Punkstoo-aiheen käsittelyssä muovaavat juuri näitä sukupuolen merkityksiä ja määritelmiä.

Joidenkin feminismin tutkijoiden mielestä mediasisältöjen tutkimus ei varsinaisesti ole edistänyt esimerkiksi naisiin liittyvää kehystämistä viime vuosikymmenien aikana. Tästä huolimatta tutkimukset kuitenkin osoittavat, että käsittely feminismin näkökulmasta on kehittynyt ajan mittaan. (Abbott, 2006, Hardinin & Whitesiden, 2010, 324 mukaan.) Feminististen aiheiden ajaminen on vaikuttanut aikaisemmin uutisointiin esimerkiksi ohjaamalla uutisaiheita sekä uutiskehyksiä. Myös esimerkiksi naisiin kohdistuvasta väkivallasta tai häirinnästä kertovat uutisaiheet ovat kehittyneet, kun näistä aiheista kirjoittavat journalistit ovat tulleet yhä tietoisemmiksi eri väkivallan muotoihin liittyvistä seikoista. (Hardin & Whiteside, 2010, 319.)

3.2 Sukupuolistunut väkivalta

Punkstoo-aiheen keskiössä on uhrien kokema väkivalta. Sukupuolen ja seksuaalisuuden sekä niihin liitettävien ilmiöiden näkyvyys on yleisesti moninaistunut vahvasti Suomessa ja muissa länsimaisissa yhteiskunnissa viime vuosien aikana. Yhtä lailla myös seksuaalisen hyväksikäytön ja sukupuolittuneen väkivallan näkyminen mediassa kasvaa jatkuvasti. (Karkulehto & Rossi, 2017, 7.) Koska aiheiden käsittely on yleistynyt, pystytään niitä tuoman aiempaa enemmän esille myös mediassa. Kuten #MeToo, myös Punkstoo-aihe liittyi vahvasti erityisesti naisten kokemuksiin seksuaalisesta väkivallasta. Musiikkipiireissä tapahtuneista väkivallanteoista kertoivat naisten lisäksi myös muihin vähemmistöihin kuuluvat henkilöt. Jaetut kokemukset ja keskustelu aiheesta oli vahvasti sukupuolittunutta.

Termeillä sukupuolistunut ja sukupuolittunut väkivalta kuvataan toisistaan eriäviä ilmiöitä (Niemi, Kainulainen & Honkatukia, 2017). Sukupuolittuneen väkivallan

termillä voidaan kuvata erilaisia sukupuolta merkityksellistäviä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, että tilastojen mukaan väkivallantekijät ovat yleisemmin miehiä kuin naisia. Väkivallan sukupuolistuneisuus puolestaan kuvaa esimerkiksi sukupuolten välistä kamppailua ja neuvottelua sukupuolten merkityksistä erilaisissa konteksteissa. Näitä voivat olla muun muassa väkivaltatilanteet, auttamisen ja oikeuden käytännöt sekä julkisuudessa käytävä keskustelu. (Niemi, Kainulainen & Honkatukia, 2017.)

Kun media käsitteli Punkstoo-aihetta, oli sen käsiteltävä sen yhteydessä myös muita raskaita aiheita, kuten uhreihin kohdistuvaa väkivaltaa, raiskausta ja ahdistelua. Punkstoo-tilillä julkaistut kertomukset olivat ihmisen henkilökohtaisia kokemuksia seksuaalisesta väkivallasta. Median on usein käsiteltävä raskaita aiheita varovasti. Uhrille väkivaltakokemuksista kertominen voi lisätä siitä aiheutuavaa häpeää, joka taas voi johtaa kokemuksista vaikenemiseen. (Lidman, 2017, 185.) Esimerkiksi raiskauksella on usein myös vahva tabuluonne, joka voi vaikuttaa uhrin ja hänen oman yhteisönsä väliseen suhteeseen. Aikaisempien tutkimusten mukaan osallisena tai toimijana tabuna pidetyssä teossa tai toiminnassa oleva rajautuu helposti muun yhteisön ulkopuoliseksi sekä näkymättömäksi. Tällöin hänestä ei siis puhuta ja tabu toimii arvostetumman ja kunnioitetumman ryhmän suojana. Raiskauksen leimaavuus ei kuitenkaan uhkaa vain sen tekijää, vaan erityisesti uhria. (Lidman, 2017, 185–186.)

Yksi uutismedian tehtävistä on herättää julkista keskustelua vaikeista aiheista. Julkista keskustelua voidaan käydä esimerkiksi sukupuolittuneesta väkivallasta, sen juurisyistä ja siihen puuttumisesta (Santos ym., 2021; Dekić, 2017). Valtamediassa seksuaaliseen väkivaltaan liittyvästä uutisoinnista saattaa kuitenkin ajoittain unohtua aiheen yhteys laajempiin valtasuhteisiin ja ilmiöihin. Se, miten eri tapauksista uutisoidaan, voi vaikuttaa yleisöjen käsityksiin muun muassa sukupuolirooleista ja identiteeteistä, seksuaalisuudesta ja sukupuolten epätasa-arvosta. (Santos ym., 2021; Sutherland ym., 2016.)

Seksuaaliseen väkivaltaan liittyy paljon niin puhumattomuutta kuin voimakkaita tunteita ja siksi sitä voidaan pitää yleisesti myös hyvin arvolatautuneena ilmiönä. (Lidman, 2017, 186.) Monet ongelmat ovat yhä vahvemmin esillä, eikä niistä enää vaieta, mutta samalla historiasta tutut ilmiöt saattavat vaikuttaa monien tapausten taustalla edelleen. Yhtenä suurimpana oikeuden ongelmana pidetään todistelun vaikeutta. Monesti uhrien kokemuksille saatetaan antaa painoarvoa, mutta samaan aikaan sana vasten sanaa -tilanne voi hankaloittaa käsittelyä paljon. Mikäli uhrin käytös nostetaan näissä tapauksissa esiin, altistetaan uhri tilanteissa häpeän ja syyllistymisen tunteille. (Lidman, 2017, 186.)

3.3 Representaatio

Medialla on merkittävä rooli siinä, millaista todellisuutta se kuvaa yleisölleen. Mediaesitykset syntyvät monien toimittajien tekemien tiedostettujen tai tiedostamattomien valintojen lopputuloksina. Ne rakentavat ja samalla esittävät todellisuutta valitusta näkökulmasta ja ovat näin representaatioita. (Seppänen & Väliverronen, 2012, 90.) Representaatiot ovat myös osa yhteiskunnallisten arvojen ja ymmärrysten muotoutumista sekä kierrättämistä. Ne tarjoavat erilaisia kehyksiä todellisuuden ymmärtämiseksi. (Saresma, Rossi & Juvonen, 2010, 41.)

Representaatioita ei ole pelkästään median esityksissä, vaan ihmiset käyttävät representaatioita jatkuvasti havainnoidakseen ja ymmärtääkseen elinympäristöään, itseään ja muita ihmisiä. Esimerkiksi kulttuuri ja sosiaaliset tilanteet vaikuttavat ymmärrykseen ympäristöstämme ja itsestämme. (Webb, 2009, 2.) Jen Webb (2009, 2) tarkastelee representaation käsitettä merkityksen, kielen, politiikan ja yhteiskunnan sekä taiteen ja median kautta. Representaatiota voi tulkita myös esimerkiksi sen perusteella, kuka niitä esittää, mikä merkitys sillä on ja millaisia vaikutuksia sillä voi olla.

Kuutti (2006) kuvaa representaatiota toimintana, jossa käsiteltävä asia tai aihe esitellään valmiiksi tulkittuna ja kehystettynä. Samalla aihe on usein jo määritelty jostain tietyistä näkökulmista. Media ei siis pelkästään heijastele todellisuutta, vaan sen tarjoama tieto myös tietyllä tapaa tuottaa tai muotoilee todellisuutta. (Kuutti 2006, 186.) Esimerkiksi punkstoo-keskusteluun liittyvissä uutisissa toimittajat ovat nostaneet esiin aiheesta tiettyjä puolia, ja samalla toisia on voinut rajautua pois eli toimittajat siis kehystävät aiheita sana-, kuva- ja näkökulmavalinnoillaan. Samaan aikaan toimittajat liittävät uutisaiheen myös laajempiin yhteiskunnallisiin puhe- ja ilmaisutapoihin eli diskursseihin. (Seppänen & Väliverronen, 2012, 90.) Webb (2009, 128) tuo esiin myös median representaatioihin liittyvän vallan ja vaikuttavuuden. Medialla on hyvin laaja yhteys koko yhteiskuntaan, joka siten tuo tietynlaista valtaa tiettyjen ja rajattujen näkökulmien esittämiseen.

Sukupuolen, taiteen, kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksessa representaation käsitteen kautta on tarkasteltu esimerkiksi kulttuuristen merkkien merkityksiä ja vaikutuksia eli sitä, miten tietyt kuvat rakentuvat, kiertävät ja toimivat kulttuurisissa ja yhteiskunnallisissa viitekehyksissä (Saresma, Rossi & Juvonen, 2010, 40). Kulttuurintutkimuksessa representaatiosta onkin tullut keskeinen käsite: sitä voidaan käyttää esimerkiksi kielellisten ja visuaalisten esitysten sekä poliittisen edustamisen kuvaamiseen (Karkulehto & Rossi, 2017, 12). Representaatiot voivat myös uusintaa, tuottaa sekä markkinoida käsityksiä ja ymmärryksiä sukupuolesta ja yleisemmin itsestämme

ja muista (Saresma, Rossi & Juvonen, 2010, 41). Stuart Hallin (1997) mukaan merkitykset ja kieli yhdistyvät kulttuuriin representaatioiden välityksellä. Tässä yhteydessä representaatio tarkoittaa kielen käyttämistä ilmaistakseen jotain merkityksellistä tai esittääkseen maailmaa merkityksellisesti. Representaatio on myös olennainen osa prosessia, jossa merkityksiä luodaan ja jaetaan kulttuuriin kuuluvien ihmisten kesken. (Hall, 1997)

Tässä tutkimuksessa representaation käsitteen kautta voidaankin tarkastella etenkin sitä, millaista kuvaa uutisartikkeleista löydettyt kehykset tarjoavat käsiteltävästä aiheesta. Artikkeleista löydettyt kehykset rakentavat yhtä lailla todellisuutta tietyistä näkökulmista ja siksi onkin mielestäni tärkeää tutkia sitä, millaisia näkökulmia Punks-too-aiheen käsittelyssä on valikoitunut.

3.4 Kehys ja kehystäminen

Kehystäminen on lähtöisin sosiologisista teorioista ja kehyksen käsitteen kehittäjänä pidetään sosiologi Erving Goffmania. Kehystämisen lähtökohtana Goffman näki symbolisen interaktionismin käsitteen "tilannemääritelmä". Käsitteen mukaisesti sosiaalisessa tilanteessa herää aina kysymys: mitä on meneillään, ja tilanteissa oikein toimiminen vaatii jokaisen tilanteen selvittämistä. (Karvonen, 2000, 79.) Goffmanin mukaan kehysten tehtävänä on siis jäsentää sosiaalista todellisuutta (Goffman, 1974, 10–11). Kehysten avulla voidaan havainnoida, tunnistaa ja nimetä asioita ja samalla ne antavat myös mielen ja merkityksen eri tilanteille ja toiminnalle (Seppänen & Väliaverronen, 2012, 97). Robert Entman (1993) tuo esiin, että kehystämisen konsepti tarjoaa tavan, jolla voidaan tarkastella esimerkiksi viestivän tekstin voimaa. Kehystäminen sisältää valintoja sekä korostamista. Kehystäminen tapahtuu usein valikoimalla jonkin todellisuuden osan ja tekemällä siitä korostaisen esimerkiksi viestinnällisessä tekstissä. (Entman, 1993, 52.)

Journalismissa kehystämällä viitataan prosessiin, jonka välityksellä mediaesityksiä tuotetaan. Kehystämiseen kuuluvat olennaisesti tietyt valinnat ja muokkaukset, joilla journalistit muokkaavat sekä jäsentävät tapahtumia ja asioita usein vakiintuneilla tavoilla. (Seppänen ja Väliaverronen, 2012, 97.) Kehystämiseen sisältyy kielellisiä, visuaalisia ja äänellisiä keinoja. Näiden avulla maailman tapahtumista rajautuu esimerkiksi uutisartikkeleissa tietynlainen kuva. (Seppänen ja Väliaverronen, 2012, 97.)

Kehyksille on annettu aikaisemmassa tutkimuksessa monia määritelmiä, mutta yleisten määritelmien mukaan kehysten perimmäisenä tehtävänä on tarjota merkityksiä erilaisille asioille tai ongelmille. Tämän lisäksi kehysten tehtävänä on myös avata merkityksellisten tapahtumien tarkoitusta tai kuvata ongelmien ydintä. (esim. Gitlin, 1980, 7, Gamson & Modigliani, 1989, 3, de Vreesen, 2005, 53 mukaan.) Kehys siis korostaa jonkin aiheen eri näkökohtia. Laajemman uutiskehysten määritelmän mukaan ne antavat merkityksen tapahtumien ketjulle ja muodostavat yhteyden niiden välille. Kehys kuvaa sitä, mistä ongelmassa on kysymys sekä sitä, mikä on asian ydin. (Gamson & Modigliani, 1989, de Vreesen, 2005, 53 mukaan.) Kehykset ovat samalla osa poliittista argumentointia, journalistisia normeja sekä sosiaalisten liikkeiden diskursseja. Ne ovat vaihtoehtoisia tapoja asioiden määrittelylle, ja usein endogeenisia poliittisen ja sosiaalisen maailman välillä. (de Vreese, 2005, 53.)

Entmanin (1993) mukaan kehysten voidaan nähdä vaikuttavan neljässä viestintäprosessin vaiheessa. Nämä ovat viestijä, teksti, vastaanottaja sekä kulttuuri. Itse viestijät saattavat olemassa olevien kehysten ohjaamina tehdä tiedostetusti tai tiedostamattomasti tietynlaisia valintoja tai tuomioita. Tekstit puolestaan voivat sisältää kehyksiä, jotka ovat saaneet vaikutteita esimerkiksi tietyistä sanoista, sanonnoista, stereotyyppisistä kuvauksista sekä tiedonlähteistä ja lauseista, jotka kaikki muodostavat tietynlaisia faktoista muodostuvia klustereita tai tuomioita. Teksteissä esiintyvät kehykset ja viestijän tavoitteet taas voivat vaikuttaa viestin vastaanottajan ajatteluun ja mielipiteisiin. Laajemmalla, kulttuurisella tasolla, esiintyy usein yleisiä kehyksiä, jotka heijastuvat myös erilaisiin sosiaalisiin ryhmittymiin kuuluvien ihmisten ajatuksenvaihdossa ja ajattelussa. (Entman, 1993, 52–23.)

Entmanin (1993) määrittämät osat ovat olennaisia itse kehystämisen prosessissa, joka jo itsessään koostuu määriteltävissä olevista vaiheista. Kehysten muodostumisella (frame building) viitataan usein niihin rakenteellisiin ominaisuuksiin, jotka vaikuttavat esimerkiksi uutiskehysten rakentumiseen. (de Vreese, 2005, 52, Shoemakerin & Reesen, 1996 mukaan.) Se, miten toimittajat tai mediaorganisaatiot kehystävät asioita, määrittyy vahvasti journalismin sisäisten tekijöiden mukaan, mutta myös journalismin ulkopuolisilla tekijöillä on tähän suuri vaikutus. (Shoemaker & Reese, 1996, de Vreesen, 2005, 52 mukaan.) Teksteissä lopuksi ilmenevät kehykset ovat siten kehysten muodostumisprosessin lopputuloksia (de Vreese, 2005, 52).

Kehysten asettelu (frame-setting) puolestaan vastaa vuorovaikutusta, joka tapahtuu mediakehysten ja yksilöiden aiemman tiedon ja predispositioiden välillä. Uutisteksteissä esiintyvillä kehyksillä voi olla vaikutuksia asioiden ja tapahtumien oppimiseen, niiden tulkintaan sekä arviointiin. (de Vreese, 2005, 52.) Kehystämisen seurauksia

voidaan tarkastella sekä yksilön että yhteiskunnan tasolla. Yksilötasolla kehykset voivat vaikuttaa esimerkiksi olemassa oleviin asenteisiin. Laajemmalla, yhteiskunnallisella tasolla, kehykset voivat vaikuttaa erilaisiin prosesseihin, kuten poliittiseen sosiaalisuuteen tai päätöksentekoon. (de Vreese, 2005, 52.)

Entä miten sitten määritellään itse uutisteksteissä ilmenevät kehykset? De Vreesen (2005) mukaan esimerkiksi Cappella ja Jamieson (1997) ovat määritelleet neljä kriteeriä, jotka uutiskehyksen tulisi täyttää. Uutiskehyksellä tulisi olla tunnistettavia käsitteellisiä sekä kielellisiä ominaisuuksia. Kehysten tulisi olla myös yleisesti journalistisissa käytännöissä havaittuja. Kolmannen kriteerin mukaan kehysten tulisi olla mahdollista erottaa muista kehyksistä ja viimeiseksi, kehyksellä tulisi olla edustava pätevyys, eivätkä ne voi olla pelkästään esimerkiksi yksittäisen tutkijan mielivaltaisesti määrittämiä. (Cappella & Jamieson, 1997, 47; 89, de Vreesen, 2005, 54 mukaan.) Kuten aikaisemmin mainittu, Entmanin (1993) mukaan kehyksiä tarkasteltaessa deduktiivisen lähestymistavan mukaisesti on olennaista tarkastella etenkin niitä osia, jotka muodostavat uutisjutussa kehyksiä. Näitä ovat esimerkiksi tietyt sanavalinnat tai sanonnat, stereotyyppiset kuvaukset, tiedonlähteet ja lauseet, jotka kaikki muodostavat teemaattisesti vahvistavia fakta- tai tuomiojoukkoja. (Entman, 1993, 52.)

Tankard (2001, 101) puolestaan on määritellyt kattavan listauksen painopisteistä, joiden kautta uutiskehyksiä on mahdollista tunnistaa ja mitata. Tankard (2001) erottelee uutistekstistä yksitoista osaa, joiden kautta uutiskehyksiä on mahdollista seuloa (de Vreese, 2005, 54):

1. otsikot
2. alaotsikot
3. kuvat
4. kuvatestit
5. johdanto
6. lähteiden valinta
7. sitaattien valinta
8. nostot
9. logot
10. tilastot ja kaaviot sekä
11. loppulausunnot ja -kappaleet

Tutkijat, jotka ovat tarkastelleet kehyksiä empiirisen lähestymistavan mukaisesti ovat usein sitä mieltä, että kehykset ovat tiettyjä tekstuaalisia tai visuaalisia elementtejä tai kehysten tunnuskuvia. Usein nämä elementit voivat erota myös selkeästi muusta

uutistekstistä, joka puolestaan nähdään koostuvan keskeisistä uutisfaktoista. (de Vreese, 2005, 54.)

Uutiskehyksiä pystytään jaottelemaan myös niiden muotoilun tai typologian sekä luonteen ja sisällön mukaan. Jotkin uutiskehykset keskittyvät vain tiettyihin aiheisiin tai tapahtumiin, ja näitä voidaan kutsua ongelmakohtaisiksi kehyksiksi (issue-specific frames). (de Vreese, 2002, de Vreesen, 2005, 54 mukaan.) Ongelmakohtainen lähestymistapa uutiskehysten tutkimiseen mahdollistaa tapahtuman tai ongelman yksityiskohtaisen ja tarkan tarkastelun. Toisaalta yksityiskohtainen tarkastelutapa voi vaikeuttaa ongelmakohtaisten kehysten yleistämistä ja vertailua sekä empiirisen näytön ja teorian kerryttämistä. (de Vreese, 2005, 55.) Jotkin kehykset taas voivat esiintyä eri aiheiden yhteydessä, samalla ylittää temaattisia rajoituksia tai olla erilaisissa kulttuurikonteksteissa. Tällaiset kehykset määritellään usein yleisiksi kehyksiksi. (de Vreese, 2002, de Vreesen, 2005, 54 mukaan.)

Kehykset luovat mielikuvia ja kehystämällä on myös yhteiskunnallisia seurauksia ja poliittisia merkityksiä. Media pystyy kehystämisen avulla muun muassa määrittelemään julkisia puheenaiheita. (Seppänen & Väliaverronen, 2012.) Vaikka journalistit pyrkivät usein objektiiviseen uutisointiin, voivat he tiedostamattomasti myös ylläpitää tai välittää uutisoinnissa tiettyjä kehyksiä, jonka seurauksesta myös yleisön tulkinta asiasta voi vääristyä (Entman, 1993, 56). Toisaalta kehystämisen narratiivista analyysia ja konstruktionistista lähestymistapaan tarkastellut Baldwin Van Gorp (2010) tuo esiin, että konstruktionismin näkökulmasta journalistit ovat keskeisessä osassa merkitysten rakentamisessa, kun he esittävät uusia vaihtoehtoja aiheiden ja tapahtumien tulkinnasta uutisjutun muodossa. Hänen mukaansa journalisteilla on jo olemassa olevia ennakkokäsityksiä siitä, miten eri aiheiden elementtejä järjestellään ja millaisia merkityksiä näihin elementteihin voidaan sisällyttää. Tämän vuoksi he eivät pysty raportoimaan aiheista täysin ilman näitä ennakkokäsityksiä. (Van Gorp, 2010, 84.)

Kehystämällä on usein myös suuria vaikutuksia niitä vastaanottavaan yleisöön. Kehystämässä tapahtuva valikointi korostaa usein tiettyjen asioiden tai todellisuuksien yksityiskohtia, jolloin ne voivat viedä huomiota pois muista asioista. (Entman, 1993, 54.) Myös kehyksiä sisältävien viestien tai sisältöjen vastaanottajien reaktioihin vaikuttaa vahvasti esimerkiksi se, mikäli heille tarjotaan yhdenlaisia tulkintoja, joita he prosessoivat siten, että heillä on vähän tai suhteettomia tietoa muista vaihtoehtoista. Tämän takia myös kehyksiin liittyvä tulkinnallisuus on tärkeä tarkastelua vaativa aspekti. (Entman, 1993, 54.)

3.5 Sosiaalinen media uutislähteenä

Etenkin punkstoo-keskustelun kohdalla uutisointi tapahtui nimenomaan sosiaalisen median palvelu Instagramin julkaisuihin pohjautuen. Tutkimusta itse Instagramin suhteesta journalismiin tai sen käytöstä journalistisena lähteenä ei ole tehty vielä paljon, mutta puolestaan esimerkiksi yhteisöpalvelu Twitterin vaikutuksia journalismiin on käsitelty journalismin tutkimuksessa jo jonkin verran. Twitter-journalismin tutkimuksessa on tarkasteltu muun muassa sitä, miten Twitter ja sosiaalinen media vaikuttavat journalismiin ja sen muutokseen. Journalismi hyötyy myös Twitteristä monin tavoin. Se on soveltunut esimerkiksi tiedonhankintaan, aiheiden etsimiseen, uutisten jakamiseen sekä tietojen varmistamiseen. (Huuskonen, 2018, 213.)

Sosiaalinen media toimii yhä useammin journalististen uutisten lähteenä. Monesta sosiaalisen median kanavasta saattaa suurten uutistapahtumien kohdalla tulla jopa ensisijaisia uutislähteitä. Tämä luo medialle haasteita, sillä tällöin uutismediat ovat yleisöjen kanssa tiedonhaussa niin sanotusti samalla viivalla, kun molemmat hakevat tietoa sosiaalisesta mediasta. Näin voi tapahtua erityisesti tapauksissa, joissa sosiaalisen median kautta välitetään ihmisten kokemuksia, kuvia ja videoita. (Isotalus, Jussila & Matikainen, 2018.)

Journalismin tutkimuksessa on tutkittu paljon myös työkäytäntöjä, jotka linkittyvät sosiaaliseen mediaan. Näihin lukeutuvat esimerkiksi lähteiden käyttö ja tietojen varmistaminen. (Huuskonen, 2018, 214.) Punkstoo-keskusteluun liittyvästä uutisoinnista tekee erityisen sosiaalisen median vahvan vaikutuksen lisäksi se, että sosiaalisen median alustalla julkaistut ja sieltä poimitut tiedot olivat täysin anonyymejä. Voidaan yleisesti todeta, ettei anonyymiteetistä huolimatta sosiaalisessa mediassa julkaistuihin tietoihin voi luottaa samalla tavoin, kuin muihin perinteisiin lähteisiin. (Huuskonen, 2018, 214.) Sosiaalisen median yleistyminen ja hyödyntäminen journalismissa on kuitenkin samalla luonut läpinäkyvyyttä journalismiin siten, että sen myötä on suurempi tarve kertoa tietojen lähteet. Sama ilmiö muodostaa journalismille ja uutismedioille ongelman siitä, miten sosiaalisessa mediassa esitettyjä tietoja tarkistetaan. (Huuskonen, 2018, 214.)

Moni sosiaalisen median kanava, kuten esimerkiksi juuri yhteisöpalvelu Twitter, on vaikuttanut voimakkaasti journalismiin. Sosiaalisen median kanavista ja palveluista saattaa syntyä journalistien keskuudessa joskus harhoja niiden merkittävydestä, koska moni saattaa toimia niiden sisäisissä kuplissa. Palvelun merkitys ja rooli saattaa korostua sosiaalisesta mediasta poimituissa uutisjutuissa, vaikka monille muille

ihmisille ja organisaatioille sen merkitys voi olla huomattavasti vähäisempi. (Isotalus, Jussila & Matikainen, 2018, 18.)

Sosiaalinen media on mullistanut journalismia ja journalistien työtä jo vuosien ajan ja se ohjaa jatkuvasti yhä enemmän sitä, mitä media tekee ja mitä mediassa käsitellään. Punkstoo-aihe ei olisi todennäköisesti noussut yhtä suureksi puheenaiheeksi ilman sosiaalista mediaa ja sen alustoja. Sosiaalisen median ansiosta kuka tahansa voi jakaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan tuhansille ja miljoonille ihmisille ympäri maailmaa. (Hinton & Hjorth, 2013.)

Media ja journalismi on ollut aikojen alusta asti paikka, jossa yhteiskunnallista keskustelua käydään ja jossa nostetaan esiin yhteiskunnan epäkohtia. Sosiaalinen media on kuitenkin mullistanut ja haastanut journalismin roolia yhteiskunnallisena keskustelualustana ja vaikuttaa siltä, että nykyään suuri osa laajoista keskusteluista käydään lehtipalstojen sijaan sosiaalisen median kanavissa. Näin myös median on täytyntä muuttaa toimintatapojaan ja tänä päivänä moni sosiaalisen median ilmiö nousee uutisartikkeleiden otsikoihin.

3.6 Seksuaalisen väkivallan ja häirinnän esiintyminen musiikkikentällä

On tärkeää asettaa Punkstoo-aihe myös musiikkialan kontekstiin. Aiemman journalistiikan ja musiikkitieteen tutkimuksen perusteella seksuaalinen väkivalta on historiallisesti ollut vahvasti osana media- ja musiikkiteollisuudessa jo ennen #MeToo-ilmiötä. Ennen #Metoo:ta journalismissa oli kuitenkin korkeampi kynnyks raportoida seksuaalisesta väkivallasta (Baker, Williams & Rodrigues, 2020). Seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät tapaukset ovat nousseet uutisiksi erityisesti silloin, kun ne ovat liittyneet joihinkin tunnettuihin henkilöihin tai mikäli niillä on ollut jonkinlainen epätavallinen uutisarvo (Gilchrist, 2010, Bakerin & Williamsin, 2019, 105 mukaan). Ennen #Metoo:ta medioiden omistajilla saattoi olla myös pelko paljastusjuttujen oikeudellisista seurauksista, joka osaltaan on voinut estää tapauksista uutisoimisen (Baker, Williams & Rodrigues, 2020).

Musiikkikentällä tapahtuvaan seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät kokemukset ovat tulleet aiemmin esiin esimerkiksi Australiassa ja naapurimaassamme Ruotsissa. Esimerkiksi Andrea Bakerin, Katarina Williamsin ja Usha M. Rodriguesin (2020) tutkimuksessa käsitellään länsimaissa, erityisesti Ruotsissa ja Australiassa, puheenaiheeksi

noussutta musiikkialaa koskevaa #MeNoMore-aihetta. Keskustelu nousi pintaan #MeToo-liikkeen inspiroimana ja se koski samalla tavalla seksuaalista häirintää ja väkivaltaa, mutta tällä kertaa kontekstina oli musiikkiala. Tutkimuksessa tarkastellaan erityisesti sitä, miten ilmiön nousemisen myötä aiheita käsiteltiin ruotsalaisissa ja australialaisissa uutismedioissa (Baker, Williams & Rodrigues, 2020).

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös yleisemmin seksuaalisen väkivallan esiintymistä mediassa ja musiikkiteollisuudessa sekä ennen että jälkeen #MeToo-liikkeen. Tutkimustulosten perusteella median kerronta naisista ja seksuaalisesta väkivallasta kehystettiin usein sukupuolten epätasa-arvoa ja musiikkiteollisuudessa ilmeneviä systemaattisia ja rakenteellisia ongelmia korostaen. Tutkijoiden mukaan tulokset osoittavat myös, että tiedotusvälineet ovat osaltaan muuttaneet toimintaansa, kun ne käsittelevät seksuaalista väkivaltaa #MeToo-aikakauden jälkeen. (Baker, Williams & Rodrigues, 2020.)

Vaikka suomalaisessa mediassa punkstoo-keskustelu nousi suureksi uutisaiheeksi, ei aihe ole musiikkikentällä ja -tapahtumissa varsinaisesti uusi ilmiö. Se, että aihe on noussut Suomen lisäksi yleiseen keskusteluun myös muissa maissa, mahdollistaa tämän tutkielman tulosten peilaamisen myös aiempaan tutkimukseen ja voi tuottaa lisää tietoa siitä, miten median toiminta on kehittynyt esimerkiksi #MeToon jälkeen. Samoin se, että aihe on noussut suureen keskustelun median välityksellä voi kuvata myös liikkeiden ja ilmiöiden leviämistä laajemmin juuri median mahdollistamana. Vaikka ajattelisi, että aihe on hyvin yleinen ja tavallinen, on sillä kuitenkin syviä vaikutuksia yksilöihin ja yhteisöön. Aiemmissa tutkimuksissa on todettu, että seksuaalisella väkivallalla on merkittäviä vaikutuksia etenkin sen kokijan fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen, mutta nimenomaan musiikkitapahtumissa tapahtuva seksuaalinen väkivalta voi vaikuttaa olennaisesti jopa uhrien musiikkikokemuksiin. (Hill, Hesmondhalgh & Megson, 2020.)

4 AINEISTO JA MENETELMÄT

4.1 Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi

Laadullisessa eli kvalitatiivisessa tutkimuksessa tarkoituksena on kuvata jonkinlaista ilmiötä tai tapahtumaa, ymmärtää toimintaa tai saada teoreettisesti mielekäs tulkinta jollekin ilmiölle (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Koska tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella sitä, miten media on kehystänyt Punkstoo-aihetta uutisartikkeleissa, toimii laadullisena tutkimusmenetelmänä kehysanalyysi. Kehysanalyysin käsite selitetään usein edellisessä osiossa avatun Goffmanin (1974, 10–11) kehysten käsitteen kautta. Se tarjoaa perustyökalun mediatutkimukseen ja se on toimiva lähtökohta esimerkiksi journalistisen maailman hahmottamiseen sekä tekstien tuottamisen tutkimiseen (Karvonen, 2000, 78).

Laadullinen analyysi voidaan erottaa kahteen vaiheeseen. Nämä ovat havaintojen pelkistäminen ja tulosten tulkinta. Molemmat vaiheet nivoutuvat kuitenkin käytännön tasolla aina toisiinsa. (Alasuutari, 2011, 39.) Havaintojen pelkistämisestä voidaan myös erotella kaksi vaihetta. Aineistoa tulisi ensinnäkin tarkastella valitusta ja tietystä teoreettismetodologisesta näkökulmasta. Huomiota kiinnitetään usein teoreettisen viitekehyksen ja kysymyksenasettelun kannalta olennaiseen. Tämän myötä analyysin kohteena oleva tekstikokonaisuus pelkistetään erillisiin raakahavaintoihin. Toisessa vaiheessa karsitaan ensimmäisen vaiheen havaintomäärää edelleen havaintoja yhdistelemällä. Havaintoja voidaan yhdistää tunnistamalla havainnoille yhteisiä piirteitä tai nimittäjiä tai muotoilemalla sääntö, jota toteutetaan koko aineistoon. (Alasuutari, 2011, 40.) Alasuutari (2011) kutsuu laadullisen analyysin toista vaihetta arvoituksen ratkaisemiseksi. Useimmiten vastaavaa vaihetta nimetään myös tulosten tulkinnaksi. Tässä vaiheessa tuotettujen havaintojen pohjalta tehdään tutkittavasta ilmiöstä

merkitystulkintoja. Havaintoja tarkasteltaessa merkitystulkintoja peilataan myös muuhun tutkimukseen ja kirjallisuuteen. (Alasuutari, 2011, 44–45.)

Kehysanalyysissä hyödynnetään kehyksen käsitettä laadullisen sisällönanalyysin tekemiseen. Sisällönanalyysin avulla voidaan analysoida dokumentteja systemaattisesti. Dokumentteja ovat esimerkiksi kirjat, artikkelit, päiväkirjat haastattelut tai raportit. Tutkittavasta ilmiöstä pyritään lopulta saamaan kyseisen analyysimenetelmän avulla kuvaus tiivistetyssä ja yleisessä muodossa. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 117.) Sisällönanalyysissä etsitään myös tekstin merkityksiä. Tutkimuksen aineisto kuvaa tutkittavaa ilmiötä, ja analyysin välityksellä pyritään luomaan sanallinen ja selkeä kuvaus tästä tutkittavasta ilmiöstä. Lopuksi aineisto järjestetään tiiviiseen ja selkeään muotoon. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 122.)

Tässä tutkielmassa aineisto tullaan keräämään jo olemassa olevista dokumenteista, tässä tapauksessa ne ovat median uutisartikkeleita. Valmiina olevaa aineistoa onkin usein tapana analysoida aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla. Laadullisessa sisällönanalyysissä tutkimusta voidaan tehdä teorialähtöisesti eli deduktiivisesti tai aineistolähtöisesti eli induktiivisesti. Toisin kuin deduktiivisessa lähestymistavassa, induktiivisessa tutkimustavassa ei ole käytössä tutkimusta ohjaavaa teoriaa, jonka avulla esimerkiksi kehystämistapoja tarkasteltaisiin. Induktiivisessa lähestymistavassa kehyksiä erotetaan teksteistä esimerkiksi havainnoimalla sanojen, esitysten ja kuvien assosiaatioita. (D'Angelo, 2017, 7.) Koska tämän tutkimuksen keskiössä on medioista poimitut artikkelit, toimii sisällönanalyysin tapana tässä tapauksessa induktiivinen eli aineistolähtöinen tutkimustapa.

Aineistolähtöistä kehysanalyysiä tehdessä tutkija tiedostaa kehysten olemassaolon ja ymmärtää myös, millaisia ominaisuuksia, kuten diskursiivisia rakenteita, tulee tarkastella, jotta kehysten erottaminen on mahdollista. Kehyksiä havainnoidessa ei välttämättä voida tietää kaikkia tutkittavan aiheen kerrontaan liittyviä yleissopimuksia. Induktiivisen lähestymistavan tavoitteena on kuitenkin muodostaa teoreettisia väittämiä tai esityksiä, jotka voivat mahdollistaa myös niiden kontekstien avaamista, joissa kehyksiä on tuotettu ja jaettu. (D'Angelo, 2017, 7.) Analyysimenetelmässä on tarkoitus yhdistellä käsitteitä ja muodostaa sitä kautta vastaus tutkimustehtävään (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 127). Sisällönanalyysi perustuu lopulta vahvasti tulkintaan ja päättelyyn ja tutkimuksessa edetään empiirisestä aineistosta kohti käsitteellisempää näkemystä tutkittavasta ilmiöstä (Tuomi & Sarajärvi, 2018, 127).

4.2 Median kehysanalyysi

Mediassa esiintyviä kehyksiä tarkasteltiin ensimmäistä kertaa jo 1980-luvun lopulla kahdessa tutkimuksessa Yhdysvalloissa. Mediakehyksiä tutkittiin Gaye Tuchmanin tutkimuksessa *Making News* vuonna 1978 sekä Todd Gitlinin tutkimuksessa *The Whole World is Watching* vuonna 1980. (D'Angelo, 2017, 4.) Ensimmäiset tutkimukset keskittyivät tarkastelemaan journalistisen objektiivisuuden toteutumista Yhdysvaltalaisessa uutistyydessä. Tutkimuksissa Tuchman ja Gitlin saivat selville, että uutistyyden objektiivisuuden korostamisen varjoon jäi esimerkiksi se, kuinka esimerkiksi muotosopimukset, uutisarvot ja kulttuuriset arvot voivat vaikuttaa muun muassa valintoihin, painotuksiin sekä rajauksiin. (D'Angelo, 2017, 4.) Tänä päivänä kehysanalyysistä on muodostunut yksi viestintätieteiden käytetyimmistä tutkimusmetodeista (Bryant & Miron, 2004, Gilesin & Shawn, 2009, 377 mukaan) ja osa on myös sitä mieltä, että useiden tutkimustapojen seurauksena kehystämistutkimus on muodostunut hajanaiseksi kokonaisuudeksi ja osaltaan jopa menettänyt fokuksensa (Entman, 1993).

Goffmanin (1974) määrittelemä kehyksen käsite ohjaa vahvasti myös mediakehyksiin liittyvää tutkimusta. On kuitenkin huomioitava, että Goffmanin kehyksiin liittyvät analyysit eivät käsitelleet varsinaisesti median kehystämistä (D'Angelo, 2017, 4). Goffman hyödynsi uutistekstejä analysoidakseen arjessa tapahtuvaa kehystämistä, muttei kuitenkaan kiinnittänyt huomiota uutisten raportoimiseen liittyvään kehystämiseen (Gamson, 1985, 617, D'Angelon & Shawn 2018, 209 mukaan). Goffmanin (1974) teoksen *Frame Analysis* katsotaan yleisesti tästä huolimatta vakiinnuttaneen paikansa uutiskehysanalyysin sosiologisena perustana (D'Angelo, 2019, 1). Täysin sitä ei kuitenkaan voida hyödyntää mediatutkimukseen sellaisenaan. Teoksessa Goffman ei nimittäin esittänyt välitteiseen viestintään liittyvää teoriaa, eikä selittänyt esimerkiksi sitä, kuinka journalistit, uutislähteet, ja uutisyleisöt vaikuttavat toinen toisiinsa prosesseissa, joissa kehyksiä luodaan ja joissa niitä esiintyy. Uutiskehyksiin liittyvät teorit muodostuivat vasta ajan myötä, kun journalismin tutkijat alkoivat tarkastelemaan kehystämistä yhdistävänä konseptina. (Tuchman, 1978; D'Angelo, 2019, 1.)

Robert Entmanin (1993) essee on yksi syy siihen, miksi etenkin journalismin tutkimuksessa kehystämistä tarkastellaan monien psykologisten ja sosiologisten merkitysten kokonaisuutena, eikä siitä voida siksi muodostaa vain yhtä teoreettista lähestymistapaa (D'Angelo & Shaw, 2018, 206). Hän määritteli kehystämisen uutisten ja journalismin tutkimuksen kontekstissa säröiseksi paradigmaksi, sillä tutkijat eivät olleet vielä silloin määritelleet yhtenäistä teoriaa kehyksille ja kehystämisen vaikutuksille (D'Angelo, 2019, 1-2). Myös Entmanin (1993) määrittely kehysten ilmenemisestä viestijässä, tekstissä, vastaanottajassa ja kulttuurissa, on ohjannut seuraavia tutkimuksia

pyrkimään osoittamaan uutiskehystämisen prosessin erilaisia analyttisiä osia. (D'Angelo & Shaw, 2018, 209.) Kehystämisen tutkimisen ansiosta on kuitenkin mahdollista kuvata sitä, kuinka viestivä teksti käyttää voimaansa. Entmanin (1993, 55) mukaan kehystämiskäsitteitä on mahdollista hyödyntää esimerkiksi sukupuolentutkimuksessa ja kulttuuritutkimuksessa, joten analyysitapa sopii hyvin myös tässä tutkielmassa pureuduttavaan Punkstoo-aiheen käsittelyyn.

Goffmanin (1974) ja Entmanin (1993) lisäksi myös monet muut tutkijat ovat tehneet omia määritelmiään ja tulkintojaan kehysanalyysistä. Yksi merkittävä kehysanalyysin tutkimuksen tekijä on tutkija Paul D'Angelo, joka on tutkinut kehyksiä sekä kehysanalyysia monissa teoksissaan. D'Angelon tutkimukset ovat merkittävässä osassa myös tässä tutkielmassa erityisesti siksi, että hän on tutkinut kehystämistä ja kehysanalyysiä etenkin journalismin kontekstissa. Vuonna 2002 myös D'Angelo määritteli kehystämisen sirpaleiseksi kokonaisuudeksi, joka koostuu useista eri paradigmoista. D'Angelon (2002) mukaan kehystämisen ei ole vain yhtä määritelmää tai vain tiettyjä teoreettisia periaatteita. Hänen mukaansa kehystämistä tulisikin siksi tarkastella useiden paradigmojen kautta ja hän määritteli näistä kolme merkittävää, joita olivat kognitiivinen, konstruktiivinen ja kriittinen. Kyseiset paradigmat pohjautuvat humanistisiin tieteisiin ja sosiaalitieteisiin ja ohjaavat hyödyntämään kehystutkimusta tehdessä jo olemassa olevia teorioita, kun tutkitaan esimerkiksi journalisteihin kohdistuvaa vaikuttamista, lähteitä ja yleisöjä. (D'Angelo, 2019, 1-2.) Myös Reese (2007) on ollut samalla linjalla siitä, että kehystämisen merkittävää on etenkin eri tutkimusperinteiden ja -metodien yhdistäminen. Hänen mukaansa kehystämisen ja sen tutkimuksessa yhdistyvät myös sellaiset filosofiset oletukset, jotka muissa tapauksissa saattavat erota toisistaan vahvasti (Reese, 2007).

Kehystutkimuksen moniulotteisuutta heijastaa myös erilaiset aikaisemmassa tutkimuksessa määritellyt mallit, jotka ilmentävät tutkimuksen monitasoisena prosessina. Usein tutkimuksen prosessi koostuu erillisistä, mutta toisiinsa limittyvistä malleista. Muun muassa D'Angelo (2002) määrittelee tutkimuksessaan kehystämisen prosessin kolmen vaiheen kautta. Nämä ovat kehysten rakentaminen (frame construction flow), kehystehosteet (framing effects flow) sekä kehysten määrittäminen (a frame definition flow). Jo aikaisemmin myös Scheufele (1999) määritteli kehystämisen tavanomaisesti uutiskehyksiin perustuen erillisiin vaiheisiin: kehysten rakentaminen, kehysten asettaminen, kehysten vaikutukset ja journalistit yleisöinä. Myöhemmässä teoksessaan Scheufele (2004) on muodostanut myös erillisen mallin, jonka avulla kuvataan sitä, kuinka esimerkiksi journalistit, yleisöt ja organisaatiot ovat vuorovaikutuksessa toinen toisiinsa kehyksiä muodostaessa. (D'Angelo, 2019, 2.)

Kehystämisen tutkimusta voi lähestyä myös varsinaisten kehysmääritelmien kautta. Viime vuosina D'Angelo & Shaw (2018) ovat esimerkiksi määritelleet neljä erilaista kehystyyppiä. He jaottelivat kehykset journalistiin, yleisöön, ongelmakohtaan ja uutiseen/tekstiin. Täydelliset määritelmät kehyksestä tai kehystämisestä eivät kuitenkaan heidän mukaansa ole mahdollisia, vaan ne ovat aina osittain vaillinaisia, sillä määritelmät pohjautuvat määriteltyihin rakenteisiin, jotka puolestaan heijastavat tiettyihin paradigmoihin liitettäviä oletuksia esimerkiksi siitä, miten eri kehykset liittyvät toisiinsa. (D'Angelo, 2019, 2.)

4.3 Uutistekstien kehysanalyysi

Kehysanalyysin avulla tutkimuksessa voidaan tarkastella monia median toimintatapoihin liittyviä yksityiskohtia tarkemmin. Entman (1993) on määritellyt tarkastelu-kohtia, joilla kehysanalyysillä voidaan journalismin tutkimuksen kautta vastata. Kehysanalyysillä voidaan Entmanin (1993) mukaan kuvata muun muassa yleisön autonomiaa: median luoma teksti ja niissä tuotetut merkitykset määräävät vahvasti yleisen luennan eli sen, miten yleisö tulkitsee asioita. Toiseksi kehysanalyysillä voidaan arvioida journalistista objektiivisuutta tai sen puutetta. Journalistit voivat toistaa vallitsevia tulkintakehyksiä, vaikka he pyrkisivät noudattamaan objektiivisen uutisoinnin säännöstöjä. Kehysten toistaminen tiedostamattomasti voi estää yleisöä muodostamasta tasapuolista käsitystä asioista. Entmanin (1993) mukaan tekstuaalisten merkitysten tutkimukseen ja sisällönerrittelyyn tulisi hyödyntää lisäksi erityisesti käytettyjen kehysten tunnistamista ja kuvailua. Kehystämisellä on merkittävä osuus myös demokratian prosesseissa. Kehysten avulla voidaan muovata yleisiä mielipiteitä ja poliittiset tahot voivat halutessaan vaikuttaa siihen, miten yhteiskunnalliset kysymykset kehystetään. (Karvonen, 2000, 83.)

Uutisteksteissä esiintyvien kehysten tunnistaminen vaatii sisällönanalyttisen tutkimustavan, jonka avulla viestejä sisältävästä tekstistä voidaan tunnistaa ne osat, joissa käsitellään tiettyä aihetta. D'Angelo (2017) määrittelee kaksi lähtökohtaa, joista tutkijat usein tarkastelevat teksteissä esiintyviä mediakehyksiä. Tutkijat tarkastelevat tekstejä kontekstin kahdesta eri määritelmästä käsin. Ensimmäisen määritelmän mukaan kontekstilla voidaan viitata kulttuuriseen, kaupalliseen, poliittiseen sekä sosiaaliseen ympäristöön, jotka vaikuttavat aiheeseen liittyviin diskursseihin ja muihin visuaalisiin elementteihin. Toisessa määritelmässä kontekstilla voidaan tarkoittaa yhden tai useamman viestinnällisen tekstin toistuvia suhteita, jotka taas sisältävät näitä edellä lueteltuja ympäristöjä. (D'Angelo, 2017, 5.)

Mediakehysten analysoiminen vaatii myös tiettyjen kehystämisen tunnusmerkkien havainnoimista ennen tekstien tarkempaa tutkimista. Aikaisemmassa tutkimuksessa kehystämiseen liittyviä tunnusmerkkejä on tarkasteltu yleensä kolmessa osiossa. Usein teksteissä kiinnitetään ensimmäiseksi huomiota tarkasteltavan tuotteen formaattiin ja esittämiseen liittyviin ominaisuuksiin, joihin sisältyy viestijän valitsemia sanoja ja kuvauksia. Seuraavaksi keskitytään diskursseihin liittyviin rakenteisiin sekä kuva-attribuutteihin. Diskurssit muodostuvat esimerkiksi metaforista, iskulauseista ja avainsanoista. Kuva-attribuutteja voivat olla muun muassa kasvojen ilmeet, kuvakulmat, kuvien rajaukset sekä kuvakoot. Nämä kaikki esittävät sanoihin tai kuviin perustuvia kehyksiä. (Gamson & Modigliani, 1989, D'Angelo, 2017, 5 mukaan.) Näiden lisäksi kehysanalyysissä on huomioitava kerronalliset yleissopimukset, joita viestijät usein käyttävät alan sisäisesti tai muissa konteksteissa. Kerronallinen yleissopimus sisältää esimerkiksi tiettyihin aiheisiin liitettävät uutiskriteerit. (D'Angelo, 2017, 5–6.) Lisäksi uutisten kehysanalyysissä tulisi huomioida yleiset kehykset, jotka vaikuttavat siihen, kuinka journalistit luovat uutisjutuissa esiintyviä kehyksiä (de Vreese, 2005). Kerronallisten yleissopimusten erottaminen vaatii esimerkiksi kehystämiseen liittyvien diskurssirakenteiden sekä visuaalisten ominaisuuksien tunnistamista (D'Angelo, 2017, 6).

Kehysten ja kehystämisen tutkiminen journalismin kontekstissa vaatii myös itse journalististen tapojen tarkastelua. D'Angelo & Shaw (2019) tuovatkin esiin, että yksi tärkeä paikka kehystämisen tutkimiselle on ne kehykset, joissa journalistit itse työskentelevät. Tutkimusta tulisi siis kohdentaa erityisesti journalistien omiin kehyksiin sekä heitä ympäröiviin toimituksellisiin kehyksiin, jotka luonnollisesti vaikuttavat myös osaltaan siihen, millaisia artikkeleita tai uutisia journalistit tuottavat. (D'Angelo & Shaw, 2019, 224.) D'Angelo & Shaw (2019) määrittävät viisi erilaista osaa, joihin tulisi kiinnittää huomiota kehystutkimuksessa journalismin kontekstissa. Ensimmäinen huomionkohde on uutistarinan lokaatio eli paikka, josta toimittaja tekee haastattelua ja hakee tietoa uutisoitavasta asiasta. D'Angelo & Shaw (2019) mukaan jo se, mistä paikasta uutista tehdään, vaikuttaa siihen, millaisia kehyksiä aiheen ympärille muodostuu. Paikka voi määrittellä millaisia kysymyksiä haastattelussa esitetään, millaista tietoa haetaan ja millaisia tavallisia uutiskehyksiä he hyödyntävät. (D'Angelo & Shaw, 2019, 224–225.)

Toiseksi tulisi kiinnittää huomiota juttumuotoon ja juttujen järjestämiseen. Näiden kautta pystytään muun muassa erottelemaan yleisiä uutiskehyksiä sekä arvioimaan uutiskehysten vaikutuksia yleisöön. Esimerkiksi printtilehdessä sekä uutismedioiden verkkosivulla jutut ja aiheet ovat usein järjestelty tietyllä tavalla ja tutun kaavan

mukaan. (D'Angelo & Shaw, 2019, 224–225.) Kolmas asia, johon pitäisi D'Angelon & Shawn (2019) mukaan kiinnittää huomiota liittyy TV-uutisiin ja visuaaliseen kehystämiseen. Huomiota tulisi kiinnittää siihen, miten suullisesti kerrotut tiedot yhdistetään visuaaliseen informaatioon. Neljäs seikka liittyy kehysten jakeluun. Kehysten jake- lulla tarkoitetaan esimerkiksi sitä, kun vaikkapa uutismedian artikkeli jaetaan yrityk- sen sivulle, jokin syötteenlukija tarttuu siihen tai sitä käytetään lähteenä jollain toisella sivulla. Uutisten kiinnostavuuteen vaikuttaa lisäksi se, millaisia lukijoita houkuttele- via ominaisuuksia esiintyy esimerkiksi kehyksiä sisältävissä ingresseissä tai faktalaa- tikoissa. Nämä jutun osat voivat sisältää esimerkiksi linkkejä, multimediasisältöjä tai sosiaalisen median upotuksia, jotka voivat lisätä lukijoiden kiinnostusta entisestään. (D'Angelo & Shaw, 2019, 225–226.) Viimeiseksi D'Angelon & Shawn mukaan tulisi kiinnittää huomiota niin sanottuun metauutisointiin (metacoverage) eli uutisointiin, joka liittyy itse mediaan ja sen toimintatapoihin sekä siihen, kuinka journalistit kerto- vat asioista uutisjutuissaan. Uutiset, joissa uutismediaan liittyvät tiedot ja uutisker- ronnan tavat ovat osa itse uutisjuttua, ovat aikaisempien tutkimusten mukaan yhtä lailla analysoitavissa kehystämisen teorioiden avulla. (D'Angelo & Shaw, 2019, 226.)

Kehysanalyysia on mahdollista lähestyä myös feministisestä näkökulmasta. D'Angelo (2002) määrittelee kehystämisen monia agendoja ja teoreettisia viitekehyksiä edistä- väksi moniparadigmaattiseksi tutkimustavaksi. Hänen mukaansa kehystutkimus voi- daan jakaa kolmeen erilaiseen paradigmaan, jotka ovat kognitiivinen, konstruktii- ven sekä kriittinen. Nämä paradigmat ovat hyödyllisiä, kun kehysten tarkastelua lä- hestytään feministisestä näkökulmasta. (Hardin & Whiteside, 2010, 314.) Hardinin & Whitesiden (2010) mukaan erityisesti D'Angelon (2002) määritelmät kriittisestä ja kog- nitiivisestä paradigmatista ovat sovellettavia feministiseen tutkimukseen. Sekä kriitti- nen että kognitiivinen paradigma sisältävät kuvauksia vallasta ja sen suhteesta sisäl- töihin ja esimerkiksi yleisön vastaanottoon, paradigmojen kautta voidaankin tarkas- tella vallan merkitystä kehystämisen prosessissa. (Hardin & Whiteside, 2010, 314.)

D'Angelon (2002) määritelmän mukaan kriittiseen paradigmaan liittyy olennaisesti myös kuvaus valta-asemista ja hallitsemisesta. Kriittisen paradigman tutkijat ovat määrittäneet yhteyksiä ideologioiden ja uutiskehysten välillä ja heidän mukaansa ke- hykset kuvaavat myös poliittisia, taloudellisia ja kulttuurillisia valtasuhteita. Tämän myötä myös yleisön vaikuttavuus riippuu vahvasti poliittisesta tietoisuudesta sekä kehysten tavasta normalisoida esitettäviä asioita. (Hardin & Whiteside, 2010, 314.) Konstruktivististen tutkijoiden näkemysten mukaan journalistit käyttävät kehyksiä, jotka he ja mediasisältöjen kuluttajat tuntevat tutuiksi, koska he ovat osa samaa kult- tuurista systeemiä kuin julkinen yleisökin. Tämän näkökulman valossa valta-asemia on mahdollista tarkastella vahvemmin keskittyen esimerkiksi toimijuuteen ja

diskurssikeskeisyyteen ja samalla sen kautta muodostuu todenmukaisempi käsitys tuottajien, sisältöjen ja yleisöjen yhteyksistä. (D'Angelo, 2002, 877; Hardin & Whiteside, 2010, 315.)

Kehysten tarkasteleminen tiettyjen paradigmojen kautta on tärkeää myös siksi, että kulttuurillisesti merkittäviä oletuksia tai ideologioita ylläpitävät kehykset voivat toistua uutisoinnissa pitkäänkin ja samalla vaikuttaa negatiivisesti yhteiskunnalliseen aktivismiin tai yleisöjen poliittisiin käsityksiin (Hardin & Whiteside, 2010, 315). Konstruktivistien mukaan journalistit voivat myös muovata ja uudelleenrakentaa olemassa olevia kehyksiä yhteiskunnallisiin ja poliittisiin olosuhteisiin peilaten (Bronstein, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 315 mukaan). D'Angelon (2002) mukaan kehykset ovatkin yhteydessä sosiaalisten liikkeiden näkyvyyteen.

Koska tässä tutkielmassa feministinen mediatutkimus on yksi tutkimuksen teoreettisista lähtökohdista, on valikoitujen uutistekstien kehyksiä syytä tarkastella myös feministisen tutkimuksen näkökulmasta. Tekstien analyysissä voidaan hyödyntää esimerkiksi aikaisemmassa tutkimuksessa nousseita kehyksiä ja tarkastella toistuvatko ne myös punkstoo-keskustelua käsittelevissä teksteissä. Koska Punkstoo- ja #MeToo-aiheita voidaan pitää yhteiskunnallisesti merkittävänä ja yhteiskunnallisia muutoksia edustavina, on mahdollista tarkastella myös kehysten uudelleen muokkaamista niiden rinnalla. Kehysanalyysissä voidaan tarkastella, näkyykö niissä jo aikaisemmin määritellyjä kehyksiä, vai onko kehyksiä muokattu poliittista ilmapiiriä myötäilevämmiksi.

4.4 Aineiston keruu

Tutkimuksen aineisto koostuu neljän median, Helsingin Sanomien, Yleisradion, Ilta-lehden sekä Ilta-Sanomien verkkoartikkeleista, jotka käsittelevät aihepiireiltään Punkstoo-aihetta. Tarkasteltavat artikkelit sijoittuvat kokonaisuudessaan aikavälille 19.07.2021–28.10.2021. Tavoitteena oli kerätä aineistoon kaikki vuoden 2021 loppuun mennessä julkaistut, Punkstoota käsittelevät artikkelit. Esittelen aineiston rajaamisen perusteluja tarkemmin luvussa 4.5.

Kyseiset mediat valikoituivat etenkin niiden merkittävyyden perusteella, ja siten voidaan myös olettaa, että näissä medioissa aihetta käsiteltiin eniten. Valikoidut mediat julkaisevat uutisia valtakunnallisesti ja näin myös analysoitavaa aineistoa on

mahdollista löytää runsaammin. Esimerkiksi maakunta- ja paikallislehdissä aiheen käsittely on voinut jäädä hyvin vähäiseksi.

Helsingin Sanomat on levikiltään Suomen suurin tilattava sanomalehti. Seitsemän päivää viikossa ilmestyvän lehden omistaa Sanoma-konserniin kuuluva Sanoma Media Finland. Vuonna 2019 painetun lehden levikki oli 203 456 ja kokonaislevikki 339 437. (Media Audit Finland, 2019.) Vuonna 2022 päivittäisiä lukijoita Helsingin Sanomien digisisällöillä ja painetulla lehdellä oli 1,26 miljoonaa (Valtavaara, 2022). Tämän tutkimuksen aineisto koski kuitenkin vain verkkoartikkeleita.

Yle eli Yleisradio on suomalainen julkisen palvelun media, jonka toimintaa säätelee laki Yleisradio Oy:stä. Laki linjaa muun muassa Yleä koskevat julkisen palvelun ohjelmatoiminnan suuntaviivat ja erityistehtävät. (Yle, 2020a.) Syksyllä 2020 julkaistun kanava- ja palvelumielikuvatutkimuksen (KMK) mukaan viikoittain Ylen palveluita ja sisältöjä käyttää 96 prosenttia suomalaisista. Ylen verkko- ja mobiilipalvelut tavoittavat viikoittain kolme neljästä suomalaisesta. (Yle, 2020b.) Julkisen palvelun toimijana Ylen tehtävä on edistää sananvapautta, korkealaatuista journalismia ja median monimuotoisuutta. Ylen sisäisesti määriteltyjen tehtävien mukaan yhtiön on edistettävä myös muun muassa suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. (Yle, 2020c.) Näiden tavoitteiden ja tehtävien kannalta on mielenkiintoista tarkastella, miten ne toteutuvat esimerkiksi tämän tutkimuksen aiheen uutisoinnissa.

Myös iltapäivälehti Ilta-Sanomat on yhtä lailla Sanoma-konserniin kuuluvan Sanoma Media Finlandin omistama. Lukijamäärältään Ilta-Sanomat on Suomen suurin digitaalinen media. (Sanoma, 2022.) Vuonna 2022 sen kokonaistavoitavuus oli 2 950 000 lukijaa. (KMT, 2022) Mediakonserni Alma Median omistama iltapäivälehti Iltalehti puolestaan tavoittaa sisällöillään viikkotasolla noin 3 miljoonaa lukijaa. Iltalehden verkkosivusto iltalehti.fi tavoittaa 2,8 miljoonaa lukijaa ja mobiilin osuus kokonaisliikenteestä on yli 80 prosenttia. (Alma Media, 2022.)

4.5 Aineiston rajaus

Tutkimuksen aineisto on jaettu kahteen osaan artikkeleiden julkaisuaikajankohdan mukaan. Aineiston ensimmäiseen osaan kuuluu medioista poimitut uutisartikkelit, jotka on julkaistu Instagramin punkstoo-tilin käynnissä olemisen aikana. Myös aineiston varsinainen syvempi laadullinen analyysi kohdistuu aineiston ensimmäiseen osaan. Toista aineistoa tarkastelen puolestaan lähinnä määrällisen sisällönanalyysin keinoin.

Aineiston toinen osa koostuu artikkeleista, jotka on julkaistu Instagram-tilin tyhjenemisen jälkeen tai paljon myöhemmin vuoden 2021 aikana. Instagramissa punkstoo-tili tyhjäntyi 26.7.2021. Aineiston ajallinen rajausta alkaa siitä ajankohdasta, kun medioissa kirjoitetaan punkstoo-tilistä ensimmäistä kertaa eli 19.7.2021 ja päättyy vuoden 2021 loppuun. Viimeinen tarkasteltava artikkeli on kuitenkin julkaistu jo 28.10.2021 eli loppuvuoden aikana Punkstoosta ei enää kirjoitettu medioissa.

Punkstoo-aihetta käsiteltiin tarkasteltavissa medioissa hyvin laajasti. Etenkin tilin tyhjenemisen jälkeen julkaistuja juttuja voidaan pitää aihetta edelleen laajentavina jatkojuttuina. Jatkojutuissa käsitellään usein uutisaihetta uudesta näkökulmasta ja jatkojutut voivat olla merkittävä tapa ylläpitää aiheeseen liittyvää yhteiskunnallista keskustelua (Kuutti, 2006, 66). Koen kuitenkin, että aiheen ensiuutisten tarkastelu osoittaa sen, millaisen kuvan aiheesta annetaan silloin, kun yleisön kiinnostus sitä kohtaan on suurin. Jatkojuttuja päätyvät lukemaan usein sellaiset, joita aihe kiinnostaa ehkä enemmän kuin tavallista lukijaa. Tässä tapauksessa aineiston rajaaminen ajallisesti tilin olemassaolon aikana julkaistuihin ja tyhjentymisen jälkeen julkaistuihin artikkeleihin oli mielestäni selkein.

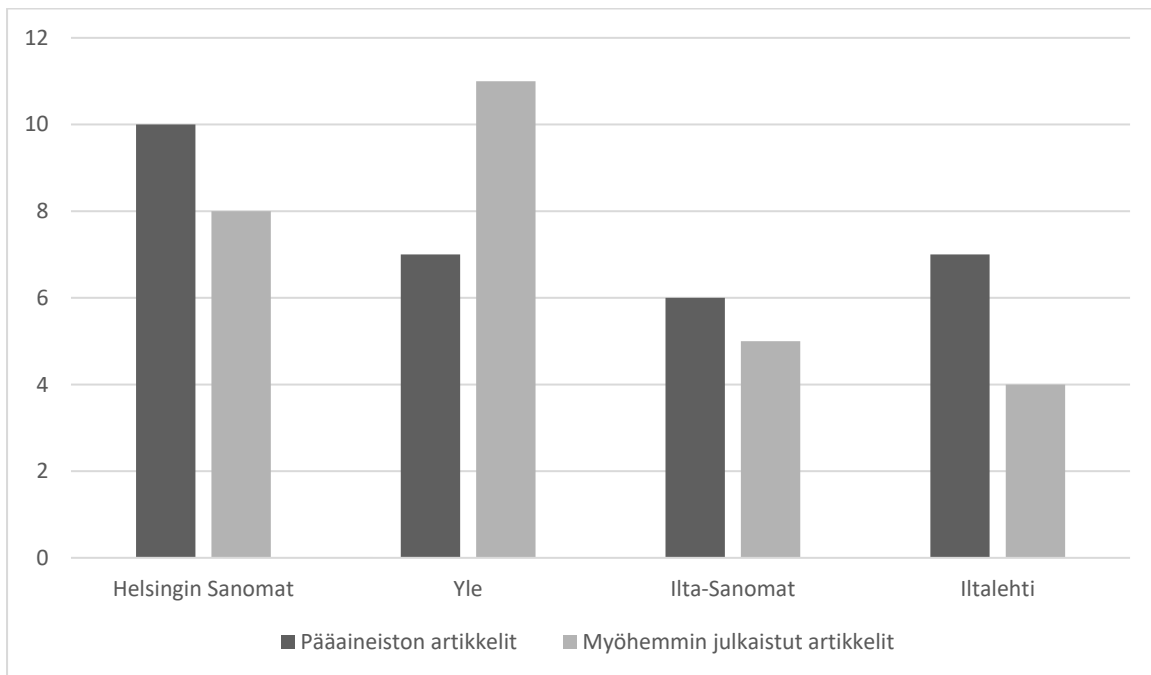
Artikkelit haettiin tarkasteltavien medioiden verkkosivuilta. Jokaisen median verkkosivun hakukoneessa artikkeleita haettiin hakusanalla *punkstoo*. Artikkeleita haettiin myös hakusanoilla *metoo*, *seksuaalinen häirintä ja musiikki*, mutta hakusanat joko eivät tuottaneet Punkstooon liittyviä tuloksia tai eivät tuoneet esiin muita artikkeleita, joita ensimmäisellä hakusanalla ei olisi jo löytynyt. Hakusanoilla löytyneistä artikkeleista poimittiin ne, joissa käsitellään suoraan Punkstoo-aihetta tai artikkelit, joiden lähtökohtana aihe toimi muuten. Punkstoo-keskustelu synnytti myös monia muita keskustelunaiheita, kuten esimerkiksi eri aloihin tai musiikkigenreihin liittyviä samankaltaisia suuria uutisaiheita. Mikäli näissä artikkeleissa käsiteltiin Punkstoota, laskettiin ne myös mukaan aineistoon.

Artikkeleita kertyi lopulta yhteensä 58 kappaletta. Eri medioiden kesken Punkstoo-aiheesta uutisoitiin vaihtelevissa määrin. Helsingin Sanomista poimittuja artikkeleita on kaikkiaan 18 kappaletta, joista kahdeksan julkaistiin tilin tyhjenemisen jälkeen. Ylen verkkoartikkeleita oli myös 18 ja toiseen osaan näistä kuului 11 artikkelia, Iltasanomilla kaikkia artikkeleita oli 11, joista viisi myöhemmin julkaistuja ja Iltalehdellä artikkeleita oli 11 kappaletta ja myöhemmin julkaistuja näistä oli yhteensä neljä artikkelia.

Selkeästi eniten myöhemmin julkaistuja artikkeleita löytyi siis Yleltä. Artikkeleiden määrällistä jakautumista kuvataan myös alla olevassa kuvaajassa (ks. kuvaaja 1).

Helsingin Sanomien artikkelit sijoittuvat aikavälille 19.7.2021-19.10.2021, Ylen 19.7.2021-28.10.2021, Ilta-Sanomien 19.7.2021-20.10.2021 ja Iltalehden 19.7.2021-14.10.2021. Medioiden artikkeleiden epätasaisella määrällä ei tässä tapauksessa ole merkitystä, sillä medioita ei vertailla keskenään, vaan tutkimuksessa pyritään hahmottaa kokonaiskuvaa tutkittavan aiheen käsittelystä. Jokaisen tarkasteltavan artikkelin tiedot, kuten otsikko, julkaisuajankohta ja media, löytyvät tutkielman loppuun kirjatusta taulukosta (ks. liite 1).

KUVAAJA 1 Aineiston määrällinen jakautuminen medioissa.

Tarkoituksena oli hankkia valituista medioista kehysanalyysiin onnistumiseksi vaadittava riittävän runsas aineisto. Tavoitteena on siis aineiston kylläntyminen eli saturaatio, jolloin tutkimukseen ei tarvita enää uutta tietoa uuden aineiston myötä silloin, kun se alkaa jo ikään kuin toistaa itseään (Eskola & Suoranta, 1998, 62–63). Aineiston määrällisellä koolla ei kuitenkaan aina ole merkitystä, sillä pienikin aineisto voi mahdollistaa päätelmien muodostamisen, mikäli aineisto toistaa itseään tai alkaa olemaan ennakoitavissa (Tuomi & Sarajarvi, 2018, 90).

Koska Punkstooonon liittyvää uutisointia on vain rajallinen määrä, sisällytetään aineistoon ensisijaisesti uutismuotoiset artikkelit, mutta myös muut juttutyypit, kuten pääkirjoitukset, mielipidekirjoitukset sekä kolumnit. Näin kehysanalyysissä pystytään kuvaamaan medioiden luomia kehyksiä laajemmin. Muiden, kuin uutistekstien sisällyttämistä voidaan perustella esimerkiksi sillä, että ne on julkaistu median sisäisesti

tehdyllä päätöksellä, joten ne kuvastavat osaltaan myös median itsensä ylläpitämiä kehyksiä.

Aineiston käsittelyssä hyödynnetään kehysanalyysia ja tarkemmin analyysitapa soveltaa kehyksen käsitettä laadullisessa sisällönanalyysissa. Kerätty aineisto analysoidaan aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla. Tässä tutkimuksessa valituista artikkeleista analysoidaan vain niiden tekstisisällöt. Kehysanalyysia ei siis sovelleta esimerkiksi audio-, kuva- tai videosisältöihin, eikä myöskään näihin liittyviin kuva- tai kuvausteksteihin. Ylen kohdalla ulkopuolelle jäivät myös muulla kuin suomen kielellä kirjoitetut artikkelit sekä video- ja radiosisällöt. Aineiston ulkopuolelle jäivät myös esimerkiksi aikakauslehtien, paikallislehtien sekä kulttuuri- ja musiikkimedioiden sisällöt.

5 ANALYYSI

Analyysi aloitettiin käymällä systemaattisesti läpi aineiston artikkelit media kerrallaan. Artikkeleista seulottiin sellaiset kohdat, joissa käsiteltiin tai viitattiin jollain tapaa punkstoo-keskustelua. Läpikäynnissä kiinnitettiin huomiota sekä pienempiin että suurempiin asiakokonaisuuksiin. Poimitut kohdat koostuivat siis niin yksittäisistä sanavalinnoista, käsitteistä, lauseista kuin kokonaisista pidemmistä asiakokonaisuuksista, teemoista tai kappaleista. Artikkeleissa kiinnitettiin huomiota otsikkoon, ingressiin sekä leipätekstiin. Artikkeleiden systemaattisen läpikäynnin jälkeen poimitut punkstoo-keskustelua käsittelevät osatekijät luokiteltiin osaksi laajempia kokonaisuuksia. Pääaineisto analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin keinoin ja aineiston toista osaa tarkasteltiin puolestaan lähinnä määrällisen sisällönanalyysin keinoin.

Suurin osa artikkeleista sisälsi jonkinlaisen kuvauksen tai tiivistelmän käsiteltävästä aiheesta. Usein kuvaus oli heti artikkelin alussa tai aivan artikkelin lopussa. Punkstoon kehystämässä vallitsee usein neutraali käsittelytapa, jolloin aiheeseen viitataan yleisenä keskusteluna tai osana laajempia ilmiöitä. Pääosin artikkeleissa aihe kehystetään myönteiseksi ja merkitykselliseksi asiaksi ja se nähdään tärkeänä ja tarpeellisena keskusteluna. Osassa artikkeleista Punkstoota kohtaan esitettiin myös kritiikkiä. Kritiikki saattoi kohdistua artikkeleissa itse tiliin tai laajemmin koko ilmiöön. Kriittiseksi tulkitsin myös erilaiset artikkeleissa käytetyt sanavalinnat ja kuvaukset Punkstoosta tai siitä nousseista aiheista ja vaikkapa ihmisten reaktioista.

Medioiden välillä aiheen käsittelytavoissa oli kuitenkin selkeitä eroja. Ylellä ja Helsingin Sanomilla Punkstoo-aiheen käsittely oli pääosin neutraalia ja aihetta kontekstoidtiin usein myös laajempiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Tätä kuvastaa myös esimerkiksi jo pelkästään tilin poistamisen jälkeen julkaistujen jatkojuttujen määrä, joita Ylellä oli yhteensä 11 ja Helsingin Sanomilla yhteensä kahdeksan. Iltapäivälehdillä,

Ilta-lehdellä ja Ilta-Sanomilla, käsittely puolestaan oli selkeästi kriittisempää ja tapauskohtaisempaa. Kriittiseen sävyyn liittyivät esimerkiksi sanavalinnat ja aiheen kehystäminen kriittisin näkökulmin. Ilta-lehdellä tilin tyhjenemisen jälkeen julkaistuja artikkeleita oli neljä kappaletta ja Ilta-Sanomilla viisi kappaletta. Voidaan siis todeta, että aiheen käsittely jäi tässäkin mielessä suppeammaksi.

Artikkelit sisälsivät useimmiten enemmän kuin vain yhden kehysten merkityksiä. Aineistosta erottui kuitenkin näkyvimmin yhteensä viisi kehystä. Alla olevaan taulukkoon (taulukko 1) olen määritellyt Punkstoosta muodostuvien kehysten kuvaukset sekä niiden määrällisen esiintymisen analysoitavissa artikkeleissa.

TAULUKKO 1 Eri kehysten ilmentyminen (pääaineistossa), kuvaukset ja esimerkkiteemat.

Kehys	Mediakehysten kuvaus	Esimerkkiteemoja
Reaktio (n=108)	Punkstoon liitettävät tapausesimerkit ja neutraali käänteistä raportointi	Henkilöityminen, haastattelut
Kritiikki (n=55)	Punkstoon tarkastelu kriittisestä ja analysoivasta näkökulmasta	Keskustelun, punkstoo-tilin toteutustavan tai kokemusten kritisoiminen, rikosoikeudellinen näkökulma, anonymiteetin arviointi, negatiiviset sanavalinnat
Tunteet (n=46)	Punkstoosta puhuminen tunteiden ja kokijuuden kautta	Tunteiden kuvaukset, reaktiot, omista kokemuksista kertominen, traumat
Tärkeys (n=39)	Punkstoon kuvaaminen merkittävänä ja tarpeellisena asiana	Kiitollisuus, tyytyväisyys
Ilmiö (n=27)	Punkstoon liittäminen osaksi suurempaa ilmiötä ja yhteiskunnallisia rakenteita	Asiantuntijahaastattelut, ilmiöittäminen, yhteiskunnallinen taso ja konteksti, näkökulman laajentaminen

Tutkimuksen aineiston medioissa kehykset jakautuivat määrällisesti seuraavalla tavalla (taulukko 2):

TAULUKKO 2 Punkstoon kehysten määrällinen jakautuminen medioiden artikkeleissa.

Kehys	Helsingin Sanomat	Yle	Ilta-Sanomat	Iltalehti
Reaktio	8	7	6	6
Kritiikki	3	4	4	6
Tunteet	4	5	2	5
Tärkeys	7	4	2	3
Ilmiö	7	5	1	0

5.1 Punkstoon kuvaukset: kertomuksia, kokemuksia, tarinoita ja syytöksiä

Punkstoo-aiheen kehystämiseen medioissa vaikuttaa olennaisesti se, miten itse asiaa käsitellään: millaisilla sanavalinnoilla siitä puhutaan, millaiseen sävyyn ja millaisiin näkökulmiin.

Tässä alaluvussa esittelen tarkemmin Punkstoo-aiheen kuvauksiin liittyviä piirteitä. Piirteet on tunnistettu artikkeleiden systemaattisen läpikäynnin aikana, jolloin pyrin samalla tunnistamaan teksteistä käsitteitä tai sanavalintoja, joita käytettiin, kun puhuteltiin tai käsiteltiin Punkstoo-aihetta tai Instagramin punkstoo-tiliä. Seuraavassa taulukossa on kuvattu keskeisimmät Punkstoosta havainnoidut ilmaukset ja sanavalinnat sekä niiden määrällinen esiintyminen artikkeleissa. (taulukko 3):

TAULUKKO 3 Punkstoon kuvaukset ja määrällinen esiintyminen medioiden artikkeleissa.

Kuvaukset/ mediat	Helsingin Sanomat	Yle	Ilta-Sanomat punkstoo-tili	Iltalehti
Punkstoo-keskustelun kuvaukset				
Keskustelu	12	11	2	5

Kohu	2			12
Tapaus	1	1		
#metoo-keskustelu tai -kampanja	4	1		
Punkin metoo-keskustelu	3			
Ilmiö			2	
Ahdistelukohu				3
Punkstoo-sisältöjen kuvaukset				
Kertomukset	12	4	6	
Tarinat	5	1	7	
Kokemukset	6	5		1
Väitteet	1		7	4
Julkaisut	5		3	2
Kirjoitukset				7
Syytökset		2	2	2
Viestit	2			1

Punkstoota kuvaavat sanavalinnat ja ilmaukset on poimittu aineiston analyysiin käytettävistä otteista. Usein aineiston artikkeleissa annettiin jonkinlainen kuvaus Punkstoo-aiheesta tai itse punkstoo-tilistä. Artikkeleissa Punkstoosta saatettiin usein käyttää enemmän kuin yhtä kuvaavaa tai tarkentavaa ilmausta. Myös tilillä julkaistujen julkaisujen kuvauksista esiintyi aineistossa monenlaisia muotoja, joten myös ne otetaan huomioon analyysissä.

Useimmiten Punkstoosta käytettiin ilmaisua punkstoo-keskustelu tai aiheeseen viitattiin vain keskusteluna. Eniten keskustelu-sanaa käytettiin Helsingin Sanomien ja Ylen artikkeleissa. Neutraalia keskustelu-sanaa käytettiin melko paljon myös Ilta-Sanomien ja Iltalehden artikkeleissa, mutta useimmiten Punkstoosta ei kuitenkaan käytetty minkäänlaista kuvaavaa sanaa, vaan viitattiin yksinkertaisesti punkstoo-tiliin, #punkstoon tai pelkkään tiliin. Muita useamman median artikkeleissa käytettyjä, neutraaleja Punkstoon kuvauksia olivat sanat "tapaus" ja "ilmiö".

Negatiivisin Punkstoosta käytetty sana oli "kohu". Tämä esiintyi eniten Iltalehden artikkeleissa. Punkstooon viitattiin siis monesti punkstoo-kohuna tai pelkkänä kohuna. Iltalehden artikkeleissa käytettiin kokuun viitaten myös muotoa "ahdistelukohu"

Helsingin Sanomissa Punkstoo yhdistettiin kuvauksissa myös aikaisempiin #MeToo-keskusteluihin, viittaamalla siihen, "#metoo-keskusteluina" tai #metoo-kampanjana". Artikkeleissa käytettiin spesifimmin myös muotoa "Punkin metoo-keskustelu".

Helsingin Sanomien (22.7.2021c) artikkelissa käytettiin Punkstoosta myös sanaa "liike" ja ilmausta "punkstoo-aalto". Ylen yhdessä artikkelissa (23.7.2021b) puolestaan käytettiin ilmausta "naisviha- ja ahdistelukeskustelu" sekä "häirintäkeskustelu" ja toisessa artikkelissa (20.7.2021b) ilmausta "häirintäkohu". Näitä ilmauksia käytettiin kuitenkin vain kerran, eikä niitä esiintynyt muissa artikkeleissa tai medioissa, eikä niitä ole siitä syystä kirjattu taulukkoon.

Punkstoo-aiheen lisäksi artikkeleissa esiintyi usein myös erilaisia ilmauksia punkstootilin sisällöistä. Sosiaalisen median palvelu Instagramissa julkaistaan kuvia kuvateksteineen, mutta punkstoo-tilillä myös itse kuvat sisälsivät kirjoitettuja sisältöjä. Näistä sisällöistä käytettiin aineiston artikkeleissa vaihtelevia ilmaisuja. Eniten tilin sisältöjä ja jaettuja tekstejä kuvattiin "kertomuksina". Kertomus-sanaa käytettiin eniten Helsingin Sanomien artikkeleissa ja toiseksi eniten Iltä-Sanomien artikkeleissa. Iltalehden artikkeleissa kertomus-sanaa ei käytetty. Lukumäärältään sisällöistä käytettiin medioiden artikkeleissa usein myös ilmaisuja "tarinat", "kokemukset", "väitteet" ja "julkaisut". Ylellä sisältöihin viitattiin useimmiten juuri ihmisten jakamina kokemuksina.

Osa kuvaavista sanoista voidaan pitää neutraalimpina kuin toisia. Esimerkiksi sanat kokemus, julkaisu, kirjoitus ja viestit ovat ilmaisultaan neutraaleja. Tulkitsin, että sanat kertomus, tarina, syytös, ja väite taas ovat näihin verrattuna ilmaisultaan asenteellisempia, ne sisältävät tietynlaisen olettamuksen.

Iltä-Sanomissa sisällöistä käytettiinkin eniten ilmaisuja "kertomukset", "tarinat" ja "väitteet". Myös Iltalehdessä käytetyt ilmaukset olivat usein negatiivisempia: esimerkiksi sanaa "väitteet" käytettiin artikkeleissa monesti. Sisältöjä suoraan kuvaavia "syytös"-sanoja nousi artikkeleissa esiin vain kahdesti, muissa konteksteissa ilmauksia "syytöksiä", "syyttää" ja "syytetään" käytettiin kuitenkin lähes jokaisessa Iltalehden artikkelissa.

Iltalehden artikkelissa käytettiin myös ilmaisia "someviestit" ja "kohuviestit" (21.7.2021b). Myös Helsingin Sanomien artikkeleissa oli havaittavissa yhden kerran käytettyjä ilmauksia, joita ei käytetty muissa medioissa, kuten "uhrikokemukset", "metoo-keskustelut", "häirintätapaukset" ja "paljastukset" (HS 20.7.2021, HS 24.7.2021, HS 25.7.2021).

5.2 Punkstoon kehystäminen pääaineistossa

5.2.1 Punkstoon kuvaaminen reaktioiden kautta

Ensimmäisessä, ja artikkeleiltaan laajimmassa kehyksessä, korostuvat Punkstoosta uutisoidut reaktiot ja erityisesti erilaiset tapausesimerkit. Tapaukset liittyivät useimmiten tiettyihin yksittäisiin henkilöihin tai niitä saatettiin käsitellä myös osana laajempia ilmiöitä. Eniten artikkeleissa tuotiin esiin selkeitä ja konkreettisia tiettyihin tahoihin liittyviä reaktioita ja Punkstoon johdosta tapahtuneita asioita. Näitä olivat esimerkiksi bändien tai tapahtumajärjestäjien reaktiot, yksittäisten tapahtumien peruuntuminen tai yksittäisiä ihmisiä käsittelevät uutiset. Samoista tapauksista uutisoitiin usein useassa aineiston medioista, ellei jopa kaikissa niistä. Yksi esimerkki tällaisesta tapauksesta oli YleX:n Uuden musiikin Rockshown hyllyttäminen (HS 21.7.2021, Yle 21.7.2021, IS 21.7.2021, IL 21.7.2021). Seuraava Helsingin Sanomista poimittu ote kuvastaa Punkstoosta seuranneen reaktion ja tapausesimerkkien kuvausta, joka tuotiin esiin useissa artikkeleissa:

Ulostulot ovat saaneet eri tahot reagoimaan asiaan.

Esimerkiksi punkyhtye Pää kii kirjoitti päivityksen Facebook-tililleen ja ilmoitti myöhemmin myös peruvansa keikkansa.

YleX:n radio-ohjelman, Uuden musiikin rockshow'n, ilmoitettiin jäävän tauolle. Se on nostettu esiin Instagramin Punkstoo-keskusteluissa, eikä kanava näe tällä hetkellä mahdollisuuksia ohjelman lähettämiseen, kommentoi YleX:n kanavapäällikkö Hanne Kautto HS:lle.

PUNKSTOO sai myös muut musiikkipiirit liikkeelle. Sosiaaliseen mediaan on ilmestynyt "sisarkanava" @metaltoo, joka käsittelee metallin ja rockin häirintätapauksia." (HS 22.7.2021)

Huomionarvoista oli myös se, että iltapäivälehtien eli Iltalehden ja Ilta-Sanomien artikkeleissa Punkstoo-aiheen ensiuutisointi aloitettiin juuri näiden eri tapausten ja reaktioiden käsittelyllä (IL 19.7.2021, IS 19.7.2021). Ylellä ja Helsingin Sanomilla ensiuutiset puolestaan käsitelivät enemmän itse punkstoo-Instagram-tiliä ja laajemmin myös siitä syntynyttä keskustelua (Yle 19.7.2021, HS 19.7.2021).

Tapausesimerkkeihin liittyvässä kehyksessä haastateltavina toimivat usein aiheisiin liitetyt tahot tai henkilöt. Harvemmin siis kuultiin esimerkiksi vastakkaista osapuolta tai muuta neutraalia tahoa. Iltalehdessä ja Ilta-Sanomissa tapausesimerkki-kehykseen kuuluvat artikkelit henkilöityivät vahvasti yhteen henkilöön eli Pää Kii -yhtyeen Teemu Bergmaniin. Samoissa artikkeleissa Punkstoosta keskustelivatkin Teemu Bergman itse tai suurempien tahojen edustajat, kuten levy-yhtiö tai juristi (IL 19.7.2021a, IL19.7.2021b, IS 19.7.2021a, IS 19.7.2021b).

Tietynlainen muutos, joka Punkstoosta seurasi ja joka nostettiin esiin medioiden artikkeleissa, oli keikkapaikkojen reaktiot häirintätapauksiin ja punkstoo-keskusteluun. Artikkeleissa kerrottiin esimerkiksi tapahtumajärjestäjien suunnitelmista häirintätapauksiin puuttumisesta, uusista toimintamalleista sekä keskustelun lisäämisestä. Punkstoo sai aikaan keskustelua myös muissa musiikkigenreissä. Myös näitä reaktioita käsiteltiin medioiden artikkeleissa. Kehystäminen tapahtui usein nimenomaan niin, että keskustelut ja muut tilit olivat saaneet alkunsa Punkstoon seurauksena. Kehyksen kuvaus näkyy seuraavassa esimerkissä:

Kyse ei ole pelkästään punkpiirien ongelmasta, sillä #punkstoo on herättänyt keskustelua epäasiallisesta käytöksestä muissakin musiikkipiireissä. Instagramiin on syntynyt muun muassa @metaltoo "sisarkanavaksi". Se käsittelee metalli- ja rock-musiikkipiireissä ilmenneitä tapauksia. (HS 26.7.2021)

Medioissa käsitellyt Punkstoosta heränneet reaktiot saattoivat liittyä myös abstraktimpiin asioihin. Yksilötasolla reaktiot liittyivät usein ihmisten henkilökohtaisiin kokemuksiin ja suhteeseen punk-skeneen. Punkstoon kerrotaan herättäneen monissa ajatuksia ja pakottanut pohtimaan keskusteluun liittyviä ongelmia. Moni ryhtyi miettimään myös omaa käytöstään ja rooliaan keskustelussa. Tätä kuvataan osuvasti Helsingin Sanomissa julkaistussa kolumnissa sekä Ylen artikkelissa:

- Tarinat vaativat jokaista katsomaan peiliin ja pohtimaan, onko itse ollut tekijänä tai kenties hiljaisena hyväksyjänä vastaavissa tilanteissa. Ne vaativat kysymään, mitä itse voisi jatkossa tehdä toisin. (HS 5.8.2021)

- Kyllä on varmasti tullut tehtyä itsekkin virheitä. Nyt on ollut hyvä paikka pysähtyä ja miettiä niitä sekä yrittää jatkossa toimia toisin, jos näkee ja kuulee jotain. (Yle 23.7.2021)

Punkstoon uutisoidaan myös saaneen aikaan merkittävää laajempaa keskustelua niin mediassa kuin eri alojen keskuudessa (Yle 20.7.2021). Aineiston artikkeleissa Punkstoo kehystetään myös eteenpäin katsovaan näkökulmaan, jossa sen toivotaan saaneen aikaan myös pidempiaikaista muutosta:

Kivelä toivoo, että herännyt keskustelu tuo muutosta kaikkiin alakulttuureihin. Hän uskoo, että jokaisen alakulttuurin sisältä löytyy myös solidaarisuutta ja vertaistukea. - -

-- Syrjintää ja häirintää on vaikea kitkeä kokonaan, mutta Salminen uskoo, että punk-yhteisössä käynnistyy nyt iso asennemuutos. (IL 22.07.2021)

Osa artikkeleista käsitteli Punkstoosta seuranneita reaktioita, mutta niitä ei kuitenkaan kehystetty tiettyjen tapausesimerkkien yhteyteen. Reaktio-kehys sisältää siis myös otteita artikkeleista, joissa Punkstoon käänteistä uutisoitiin jatkojutuissa neutraalilla tyyllillä. Punkstoosta aiheutuneet reaktiot tai käänteet saattoivat olla koko uutisen aihe, mutta usein niihin viitattiin myös jossain muussa kohtaa artikkelia. Esimerkiksi Iltalehti ja Helsingin Sanomat kirjoittivat reaktioista itsenäisessä artikkelissaan, jonka otsikot kuuluivat seuraavasti:

Lisää peruttuja keikkoja, potkuja bändeistä ja anteeksipyyntöjä: Punk-yhteisössä kuohuu (IL 21.7.2021)

Punkstoo-tilin sisarkanavaksi ilmestyi metaltoo, joka käsittelee metallin ja rockin häirintätapauksia (HS 20.7.2021)

Kehyksen artikkeleissa ei usein esiintynyt haastateltavia, vaan leipäteksti sisälsi vain uutisen ja tiivistelmän aiheesta. Aihetta ei usein myöskään laajennettu artikkeleissa suurempiin konteksteihin tai näkökulmiin. Neutraaliin käänteistä uutisointiin laskettiin myös punkstoo-tilin poistumiseen liittyvät artikkelit ja niiden sisältämät merkitykset (esim. IL 26.7.2021, IS 26.7.2021).

5.2.2 Punkstoo kritiikin kohteena

Seuraavaksi eniten aineistosta noussut kehys sisältää Punkstoo-aiheesta esitetyt kriittiset ja negatiiviset kuvaukset. Kriittisen kehyksen artikkeleissa Punkstoota kohtaan saatettiin esittää analyttisempiä tai kriittisempiä näkemyksiä, siitä käytettiin negatiivisia ilmauksia ja se asetettiin syyttävään asemaan. Vaikka suurin osa aineiston artikkeleista oli sävyiltään neutraaleja, kirjoitettiin Punkstoosta medioissa myös kriittisesti. Haastateltavina artikkeleissa kritiikkiä esitti usein keskustelua kommentoiva ulkopuolinen asiantuntija tai muu kokemusasiantuntija. Eniten analyttisiä tai kriittisiä, Punkstoota haastavia, näkökulmia kirjoitettiin Helsingin Sanomien ja Ylen artikkeleissa. Iltapäivälehtien artikkeleissa puolestaan esitettiin sanavalinnoiltaan eniten kriittisiä tai negatiivisia kuvauksia Punkstoosta.

Yksi Punkstoosta esitetty kriittinen näkökulma liittyy yksilön tietosuojaan. Kehyksen otteissa osoitettiin kritiikkiä esimerkiksi yksittäisten henkilöiden ja brändien nimeämiselle sekä sille, että sivuston kertomuksissa tekijöistä saatetaan kirjoittaa tunnistettavasti ja antaa heistä tuntomerkkejä (HS 22.7.2021c, Yle 19.7.2021, Yle 23.7.2021c) Tuntomerkkien ei myöskään haluttu yhdistettävän syyttömiin henkilöihin (Yle 19.7.2020, Yle 23.7.2021a, Yle 23.7.2021c) Yksittäisiin henkilöihin keskittymistä

pidettiin ongelmallisena, mutta toisaalta nähtiin, että keskustelu sisälsi suurempiakin ongelmia:

Yksittäisten henkilöiden ja bändien nimeäminen ja ulossulkeminen on haastateltavien mielestä kaksipiippuinen asia.

Ronjan mielestä nimiä on hyvä tuoda julki, jotta skenejumalten suojeleminen viimein loppuisi.

Toisaalta keskittyminen yksittäisiin nimiin voi kääntää huomion pois ongelman ytimestä, eli mädästä kulttuurista, jonka muuttaminen on kaikkien yhteinen tehtävä.

- En usko hetkeäkään, et ne on vain nämä kolme kundia, vaan tässä on paljon enemmän ihmisiä. Moni varmasti kihisee kotona kauhusta, että mitä tulee esille, Sanna sanoo. (HS 22.7.2021c)

Anonyymien nettiaktiivisuuden huonoina puolina nähtiin esimerkiksi valheellisen tiedon leviäminen sekä keskustelun häiriköiminen trollaamalla tai valheilla. Yksi huono puoli oli myös valheellisten tilien syntyminen, joiden alkuperää ei pystytä varmistamaan. Näin myös asioista kertovan yksityisyys voi vaarantua. Kritiikin vastalauseena tuotiin esiin kuitenkin myös, että asioista kertomisen tavan kritisoimisella voi olla itsessään negatiivisia vaikutuksia, se voi toimia esimerkiksi hiljentämisen välineenä (Yle 23.7.2021b). Anonymiteettiin suunnattua kritiikkiä esiintyy esimerkiksi Ylen artikkelissa:

Anonyymiydessä on kuitenkin aina kaksi puolta: turvallisuuden kääntöpuolena ilman nimeä kirjoittaminen mahdollistaa myös sen, että kirjoittajien ei tarvitse puhua totta. Keskustelua voidaan myös häiriköidä tahallaan esimerkiksi trollaamalla tai kirjoittamalla valheellisia kokemuksia, jotta koko ilmiö joutuisi kyseenalaiseen valoon.

Ilman nimiä tai puhuminen mahdollistaa myös sen, että jotakuta tapahtumiin liittymättöntyä saatetaan luulla syylliseksi.

- Nettikeskustelut leimahtavat usein nopeasti, ja jos keskustelu lähtee vyörymään on mahdollista, että syyttömät sivulliset joutuvat todistustaakan alaisiksi. Nettikeskusteluiden seuraajilla täytyykin olla kriittisyyttä ja taitoa lukea keskustelua ja tunnistaa selvimmät trollaukset, Auli Harju sanoo. (Yle 23.7.2021b)

Sosiaalisessa mediassa käytävistä keskusteluista puhuttaessa Punkstoo-aiheeseen viitattiin monesti negatiivisessa merkityksessä "tuomioistuimena", "oikeutena" tai "oikeuden jakajana". Sanavalinta esiintyi haastateltavien sitaateissa tai toimittajan kirjoittamana leipätekstissä, kuten seuraavassa Ylen artikkelissa:

Tilit ovat herättäneet paljon keskustelua myös siitä, onko anonyymi nettiaktiivisuus paras tapa väärinkäytösten paljastamiseen. Vaikka some-kirjoituksissa ei pääsääntöisesti ole mainittu ihmisten nimiä, moni on kritisoinut sitä, että some-keskustelussa jaotellaan ihmisiä uhreihin ja syyllisiin kuin tuomioistuimessa. (Yle 23.7.2021b)

Punkstoota ja yksityisyyden suojaa käsiteltiin yksityiskohtaisemmin myös rikosoikeudellisesta näkökulmasta (HS 24.7.2021, Yle 23.7.2021c). Esimerkiksi asioiden

puintia sosiaalisessa mediassa niin sen julkisuuden, että yksilöiden oikeusturvan sekä uhrien lähdesuojan kannalta, pidettiin ongelmallisena. Sävyltään kriittisemmissä artikkeleissa tuotiin esiin myös huomioita tietojen oikeellisuuteen ja ylläpitäjien luotettavuuteen liittyen (HS 24.7.2021). Rikosoikeudellisesta näkökulmasta tuotiin esiin myös mahdollisuus rikoksiin syylistymiseen:

Mahdolliset rikosvastuut eivät koske ainoastaan väitteen kertojaa, vaan myös tiedon julkaisija voidaan asettaa vastuuseen.

Kaiken keskiössä on ihmisen tunnistettavuus. Pelkkä nimen sensuroiminen tai kertomatta jättäminen ei vielä tarkoita sitä, etteikö henkilö voisi olla tunnistettavissa. - -

- - Oikeuden jakajaksi sosiaalinen media on kuitenkin huono tuomari.

Joukkovoima on terävä ase mätiä rakenteita vastaan, mutta varomattomassa käytössä peitsi voi osua myös kantajaansa. (HS 24.7.2021)

Kriittiseen kehykseen liittyvät olennaisesti myös Punkstoosta käytetyt sanavalinnat. Näiksi laskettiin esimerkiksi keskustelua tai jaettuina julkaisuja kuvaavat negatiivisävytteiset sanat, kuten väitteet, syytökset, tarinat, ahdisteluväitteet sekä kohu, ahdistelukohu ja häirintäkohu. Punkstoosta käytetyt negatiiviset kuvaukset asettavat myös keskustelun kielteiseen valoon. Kuvaaminen hankalana, syyttävänä ja väittävänä kohuna antaa keskustelusta ja tilistä myös tietyllä tapaa hyökkäävän kuvan. Negatiivisessa valossa esittäminen saa myös aikaan kuvan siitä, että Punkstoo on ongelma kaiken keskiössä.

Negatiivisia termejä esiintyi niin artikkeleiden leipäteksteissä kuin haastateltavien sitaateissa. Osassa artikkeleista ne näkyivät myös otsikoissa, kuten Ilta-Sanomien 19.7.2021 julkaistussa artikkelissa, jonka otsikossa sanotaan, että suomalaismusiikosta "leviää rajuja väitteitä". Iltalehden artikkeleista viidessä seitsemästä otsikosta on jonkinlainen negatiivinen kuvaus Punkstoosta. Niissä mainitaan sanat tai ilmaukset "kohu", "rajut väitteet", "ahdistelukohu" sekä "punk yhteisössä kuohuu" ja "ahdistelukohu paisuu" (IL 19.7.2021a, IL 20.7.2021, IL 21.7.2021, IL 21.7.2021, IL 22.7.2021). Kohu-sanaa käytettiin monesti myös artikkeleissa, joissa käsiteltiin yksittäisiä henkilöitä, jotka oli liitetty punkstoo-keskusteluun. Tällöin saatettiin puhua esimerkiksi kohun keskelle joutumisesta tai kohussa ryvettymisestä (esim. IL 19.7.2021a). Kahdessa Ilta-Sanomien artikkelissa oma media asetettiin myös ikään kuin keskustelusta ulkopuoliseksi tahoksi, kun tekstissä tehtiin ero valtamediaan. Lähes täysin sama lause esiintyi kahdessa artikkelissa:

Tuore tili nousi suurten yleisöjen tietoisuuteen viikonlopun ja alkuviikon aikana, kun valtamedia teki uutisia aiheesta. (IS 20.7.2021a)

Tili nousi suuren yleisön tietoisuuteen viikonlopun ja alkuviikon aikana, kun valtamedia teki uutisia aiheesta. (IS 20.7.2021b)

Punkstoosta syntyi muutamia kunnianloukkaussyytteitä ja myös tämä teema oli osa kriittistä kehystä. Punk-artisti Teemu Bergmaniin kohdistuneista syytöksistä kirjoitettiin useassa mediassa ja niin myös hänen nostamistaan kunnianloukkaussyytteistä. Kunnianloukkaussyytteeseen liittyvissä artikkeleissa Punkstoo asetettiin syyttävään asemaan esimerkiksi erilaisilla sanavalinnoilla ja muilla aiheen kriittisillä käsittelyta-voilla. Häneen viittaavista julkaisuista puhutaan esimerkiksi "väitteinä" tai "syytöksinä". Sanavalintojen lisäksi kriittistä ja negatiivista kehystä lisäsi se, että artikkeleissa äänessä oli usein vain niin sanottu syytetty osapuoli eli Teemu Bergman itse, levy-yhtiö tai juristi, eikä niissä ollut mukana toista näkökulmaa esittävää tahoja, kuten Il-talehden artikkelissa:

- Olen lukenut näitä kirjoituksia ja osassa on riittävä perustelu rikosilmoituksen tekoon. Rikosilmoitusta harkitaan, mutta ilmoitusta emme ole vielä tehneet, Kaitaluoma kertoo.

Vaikka kirjoituksissa ei mainita Bergmania suoraan nimeltä, Kaitaluoman mukaan se riittää, että kirjoitusten perusteella ihmiset osaavat yhdistää kenestä on kyse.

- Teemu on jyrkästi kiistänyt kaikki seksuaaliset syytökset, mutta huonon käytöksen hän on myöntänyt.

Hänen mukaansa kohu on ollut Bergmanille raskasta. (IL 19.7.2021b)

5.2.3 Punkstoo tunteiden herättäjänä

Kolmas artikkeleista nouseva kehys liittyy Punkstoon herättämiin tunteisiin. Kehyksen laskettiin mukaan kaikki asiakokonaisuudet tai sanavalinnat, jotka käsittelivät jollain tapaa ihmisten henkilökohtaisia reaktioita, tunteita tai kokemuksia. Aineiston artikkeleihin haastateltiin monia alan ammattilaisia, asiantuntijoita ja kokemusasiantuntijoita, jotka olivat esimerkiksi keskustelussa aktiivisesti mukana olleita henkilöitä. Tunteisiin viittasivatkin useimmiten artikkeleissa haastateltavina olleet henkilöt. Sanavalintojen tasolla tunteiden kuvauksissa korostuivat esimerkiksi järkytys, huoli, yllätys ja pettymys. Artikkeleissa puhutaan myös surusta ja vihasta (esim. IL 21.7.2021b, Yle 23.7.2021b).

Ajoittain tunteita korostettiin viitaten yleisemmällä tasolla koko punkstoo-keskusteluun ja toisinaan taas viitaten ihmisten jakamiin kokemuksiin. Punkia oli pidetty tasarvoon pyrkivänä ryhmänä ja haastateltaville tärkeänä piirinä, jonka takia punkstoolilla kerrotut kokemukset ja kamalat asiat saivat monet järkyttymään (Yle 20.7.2021, Yle 23.7.2021b, IL 21.7.2021b).

Rauhaa, rakkautta, tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta: vahvasti vasemmistolaisuuteen kallistuva punk on useimpien mielikuvissa profiloitunut liikkeeksi, joka taistelee hyvien asioiden puolesta yhteiskunnallisia epäkohtia vastaan ja jossa on aina hyvä meno päällä.

Äskettäin avautunut Instagram-tili maalaa kuitenkin liikkeestä varsin erilaisen kuvan, mikä on tullut monelle yllätyksenä, jopa järkytyksenä. (Yle 19.7.2021)

Artikkeleissa esiintyvät haastateltavat olivat tunne-kehyksessä tärkeässä osassa. Keskeistä kehyksessä itse tunteiden kuvausten lisäksi olivat myös kokijat ja heidän kokemuksensa punkstoo-keskustelusta. Kokijat eli artikkeleissa haastateltavat henkilöt olivat useimmiten naisia. He olivat esimerkiksi punk-artistejä tai muuten punkpiireissä pitkään olleita tai kulttuuria tuntevia henkilöitä. Omista tunteistaan puhuivat kuitenkin myös asiantuntija-asemassa olevat haastateltavat. Yksi näkyvimmistä omien kokemustensa jakaneista henkilöistä oli punk-solisti Anni Lötjönen, jota oli haastateltu useamman median artikkeleissa. Punkstoo-tilillä ilmi tullut seksuaalinen häirintä tuli yhden artikkelin mukaan Lötjöselle suurena järkytyksenä ja suruna (IS 20.7.2021a). Hän kuitenkin kertoo jakaneensa myös oman kokemuksensa tilille. (Yle 20.7.2021b). Lötjösen kokemukset ja tuntemukset tulevat esiin seuraavassa sitaatissa:

- Olen aikoinaan kokenut väkivaltaista toimintaa. Sen takia tämä aihe on aika raskas. Tämä tilanne on ollut todella koskettava ja surullinen, kun on valjennut, kuinka paljon tätä todella tapahtuu. Olen erittäin onnellinen, että tästä nyt puhutaan, nämä ovat tulleet ilmi ja tätä päästään ratkaisemaan. Toivottavasti uhrin saavat vihdoinkin äänensä kuuluviin ja tukea, Lötjönen sanoo [Radio Suomen Päivä] ohjelmassa. (Yle 20.7.2021a)

Tunne-kehykseen liittyi myös puhe vanhoista muistoista. Punkstoo-keskustelu nosti ikäviä tunteita ja muistoja pintaan (IL 21.7.2021b). Esiin tulleista muistoista puhutaan myös ahdistavina ja muita pinnalle nousseita tunteita olivat myös syyllisyys, kipu ja suru (HS 22.7.2021b). Punkstoo on voinut aiheuttaa myös puolustautumisen tarpeen (23.7.2021b). Lisäksi yhdessä artikkelissa mainitaan katumus vanhoja tapahtumia ja asioita kohtaan (IS 20.7.2021a). Osalle kokijoille aihe nosti esiin jopa vanhoja traumoja:

Sitten on heitä, joille punkyhteisö on ollut koti aivan viime päiviin asti. Leila, 30, on aktiivinen punkyhteisön jäsen, joka tekee itse musiikkia ja on syvällä sisässä siinä maailmassa. Monet kohussa nimetyt ihmiset ovat hänen hyviä ystäviään.

Viime päivien keskustelu on nostanut vanhat traumat pintaan ja havahduttanut hänet siihen, kuinka vinossa hänen maailmankuvansa on ollut.

- Kulissit ovat romahtaneet. Tuntuu siltä, kuin joku olisi vetänyt minut kultista ulos, Leila sanoo. (HS 22.7.2021b)

Toisaalta, vaikka tunne-kehyksessä korostui järkytys, tuli monessa artikkelissa myös esiin, etteivät tapahtumat tulleet kaikille yllätyksenä (HS 19.7.2021, HS 22.7.2021a, HS 22.7.2021c, IL 21.7.2021b, Yle 23.7.2021b). Artikkeleiden mukaan ilmiö on ollut hyvin ihmisten tiedossa, ja tätä toivat esiin myös artikkeleiden haastateltavat. Helsingin Sanomien 22.7.2021 julkaistussa artikkelissa tuodaan esiin, että useimmille naisille ja ei-

miehille asiat ovat tuttuja omasta elämästä ja tilillä jaetut asiat ovat tuntuneet arkipäiväisiltä.

Monessa kehyksen artikkelissa osoitettiin myös myötätuntoa keskustelun osapuolille. Sympatiaa osoitettiin ahdistelun ja häirinnän kohteeksi joutuneita naisia kohtaan, ja voimia toivotettiin kaikille asianosaisille (Yle 23.7.2021c, IL 21.7.2021b). Keskustelussa esiintyi myös pahoitteluja ja osa keskeisistä ihmisistä osoitti julkisia anteeksipyyntöjä, joita nostettiin myös medioiden artikkeleissa esiin (IL 21.7.2021b, IS 19.7.2021a). Suurimmaksi osaksi sympatia ja myötätunto suunnattiin artikkeleissa uhreille, mutta osassa voimia haluttiin antaa myös mahdollisten syytteiden alaisiksi joutuneille:

- Punkstoo-tililtä on pääteltävissä, että osassa nyt paljastuneista tapauksista tekijäksi peitellysti nimetään artisti, joka on nyt - tai jossain vaiheessa uraansa - ollut yhteistyössä myös Stupidon kanssa. Syvästi pahottelemme asiaa ja toivomme voimia erityisesti väärinkäytösten kohteeksi joutuneille, mutta myös niille, jotka joutuvat tästä syystä - tai syyttään kärsimään, yhtiö toteaa tiedotteessaan.

- Jokaista perseilijää kohtaan on bändikaveri - tai levy-yhtiön setä, joka ei ole ollut tietoinen, siitä mitä yön pimeinä tunteina tapahtuu, mutta emme epäile uhrien kertomuksia aiheesta. Yhtään oikeusjuttua ei ole tapausten johdosta tietääksemme nostettu, eivätkä kaikki ylitä rikoksen tunnusmerkkejä, mutta jos sellasia nostetaan toivomme, että ne käsitellään normaalin oikeuskäytännön mukaan. (IS 19.7.2021a)

Vaikka suurimmassa osassa tunne-kehyksen otteista käsitellään kokijoille aiheutuneita negatiivisia tunteita ja kokemuksia, esiintyy niissä myös toivoa ja tyytyväisyyttä. Ikävistä kokemuksista huolimatta monet artikkeleiden henkilöt loivat uskoa tulevaan ja olivat lopulta tyytyväisiä ja onnellisia, että keskustelu oli aloitettu. Punkstoo herättää toivoa, että jatkossa ongelmiin puututaan (IS 20.7.2021a). Kokemusta kuvataan rankkana, mutta samalla puhdistavana (HS 26.7.2021). Vaikka koetaan, että sosiaalinen rankaiseminen on tarpeen, halutaan antaa mahdollisuus myös uudistumiselle ja anteeksiannolle (HS 22.7.2021c).

5.2.4 Punkstoo tärkeällä asialla

Artikkeleissa Punkstoosta annettiin usein kuva merkityksellisenä ja tärkeänä aiheena sekä keskusteluna. Neljäs kehys korostaakin Punkstoon merkityksellisyyttä aiheena. Medioista iltapäivälehdissä tärkeys-kehys näkyi hieman muita vähemmän. Ylessä puolestaan tuotiin merkittävyyttä esiin eniten. Aiheen merkittävyys nousi esiin sekä artikkeleiden leipäteksteissä että haastateltavien sitaateissa (esim. HS 22.7.2021c, IL 20.7.2021). Esimerkiksi Ilta-Sanomien artikkelissa yhdessä sitaatissa tuotiin esiin tilin tärkeyttä seuraavalla tavalla:

- Punkstoo-tili Instagramissa on tärkeällä asialla paljastamassa punk-skenen sisäisiä väärinkäytöksiä, valta-aseman väärinkäyttöä, seksuaalista hyväksikäyttöä, väkivaltaa ja muita skenen epäkohtia, kirjoitus jatkuu. (IS 19.7.2021a)

Monessa artikkelissa painotettiin myös ilmiön toteutustavan onnistumista ja toimivuutta. Sosiaalista mediaa pidettiin merkittävässä asemassa ongelmakohtien esiintuomiseksi.

Sosiaalisessa mediassa kokemukset tulevat laajemman yleisön tietoon ja ovat helpommin jaettavissa ja seurattavissa kuin kasvokkaisessa keskustelussa tai keskustelupalstoilla.

- Siten ne nousevat myös julkiseen keskusteluun ja tulevat journalismin käsittelemäksi. Mielestäni tämä on hieno ilmiö sikäli, että vaikeista asioista aletaan keskustella ja niihin aletaan puuttua ja muutosta saadaan aikaan, Harju sanoo. (Yle 23.7.2021b)

Myös itse avauksia ja tilillä jaettuja kokemuksia pidettiin tärkeinä. Artikkeleissa haastateltavat kehuivat kokemuksia jakaneiden ihmisten rohkeutta ja myös aiheen esille tuojien toimintaa kiiteltiin. Tätä kuvaa esimerkiksi Ylen artikkelista poimittu sitaatti:

- Punk-kulttuuri on aina ollut edelläkävijä. Jonkun pitää uskaltaa avata suunsa, ja punkskenessä on vahvoja rohkeita ihmisiä jotka uskaltaa niin tehdä. Toivottavasti tämä johtaa asenteiden muuttumiseen ja herättää keskustelua muissakin musiikkikeneissä, sillä punk ei varmasti ole ainoa musiikinala, jossa tällaista tapahtuu. (Yle 20.7.2021b)

Laajalle levinnyttä keskustelua ja lukuisia jaettuja kokemuksia pidettiin myös yleisesti suuressa arvossa. Artikkeleissa osoitettiin myös usein tukea tarinoiden jakaneille ja lisättiin, että jaetuista kokemuksista puhuminen ei ole helppoa (IS 20.7.2021a). Osassa artikkeleista todettiin myös, että juuri kokemusten nimettömyys osaltaan oli tärkeä osa kokemusten jakamista ja ilmiön esiintuloa. Nimettömyyden uskottiin vaikuttavan jaettujen kertomusten suureen määrään ja siihen, ettei niitä voida myöskään sivuuttaa (HS 22.7.2021c).

- Nimettömyys on haarniska, jonka turvin ihmiset viimein uskaltavat kertoa kokemistaan kauheuksista. (HS 22.7.2021c)

Suurimmaksi osaksi artikkeleiden kokonaisuudesta Punkstoosta jäänyt kuva oli positiivinen ja kokemuksia sekä itse keskustelua pidettiin tärkeinä. Tärkeys-kehysten artikkeleissa yksi keskeisimmistä narratiiveista oli myös, että Punkstoo ja aiheista keskusteleminen olivat merkittävässä osassa muutoksen tapahtumisessa. Pitkään tiedossa olleet asiat oli käsiteltävä nyt, jotta muutosta ja asioihin puuttumista voi tapahtua jatkossakin.

- On hyvä, että nämä asiat tulevat nyt yleiseen keskusteluun myös nuorempien ihmisten korviin. (IL 22.07.2021)

- On puhuttava ja puhuttava ääneen ja luotava ilmapiiri, jossa jokaiseen tapaukseen suhtaudutaan vakavasti. On puututtava. (HS 26.7.2021)

5.2.5 Punkstoo osana suurempaa ilmiötä

Punkstoo kuvattiin monesti osana suurempaa ongelmaa. Vaikka Punkstoota pidettiin merkittävänä ilmiönä jo itsessään, yhdistettiin se artikkeleissa myös suurempiin yhteiskunnallisiin ja rakenteellisiin ongelmiin. Ilmiö-kehyksessä Punkstoota käsiteltiin usein yhteiskunnallisella tasolla, taustalla vaikutti vahvasti myös aikaisemmin käydyt #Metoo-keskustelut, joihin keskustelu voitiin artikkeleissa yhdistää. Kehys näkyi artikkeleissa esimerkiksi haastateltavien sitaateissa sekä artikkeleiden näkökulmissa. Etenkin Ylen ja Helsingin Sanomien artikkeleissa Punkstoo-aihetta laajennettiin useissa artikkeleissa yhteiskunnalliselle ja analysoivammalle tasolle.

Punkstoon yhdistäminen osaksi suurempaa ilmiötä näkyi kaikista eniten Helsingin Sanomien artikkeleissa (HS 22.7.2021a, HS 22.7.2021b, HS 22.7.2021c, HS 23.7.2021, HS 25.7.2021). Artikkeleissa Punkstoo kuvattiin yhtä musiikkigenreä koskevan keskustelun sijaan laajemmaksi ongelmaksi. Sitä pidettiin osaltaan jatkumona myös aikaisemmalta #Metoo-keskustelulle (HS 22.7.2021a). Lisäksi artikkeleissa nostettiin esiin ongelmat muilla aloilla ja yhteiskuntaluokissa (HS 22.7.2021b). Kehys ilmenee esimerkiksi seuraavassa Helsingin Sanomien artikkelin ingressissä:

Henkinen, fyysinen ja seksuaalinen väkivalta oli vielä hetki sitten aivan normaalia Suomen punkpiireissä. Kulttuuri on mätä, sanoo 12 HS:n haastattelemaa ihmistä punkyhteisön sisältä. Mutta ongelma ei koske vain punkmusiikkia. Se koskee koko suomalaista yhteiskuntaa. (HS 22.7.2021c)

Kehys nousi esiin myös monissa Ylen artikkeleissa (Yle 19.7.2021, Yle 20.7.2021, Yle 23.7.2021a, Yle 23.7.2021b, Yle 23.7.2021c). Kuten Helsingin Sanomissa, myös Ylen artikkeleissa tuotiin esiin, ettei keskustelu liity pelkästään punk-piireihin ja ongelma asetettiin laajempaan kontekstiin (Yle 20.7.2021b). Artikkeleissa tuotiin esiin myös, että Punkstoon myötä on muutettava laajemmin rakenteita, jotka mahdollistavat Punkstoossa esiin tullutta toimintaa (esim. Yle 23.7.2021b). Myös Ylen yhdessä kehyksen artikkeleissa tuotiin esiin Punkstoon yhteys #Metoo-keskusteluun ja tarkasteltiin sen asemaa laajemmalla tasolla:

Laajat me too -henkiset kampanjat ovat Niemen mukaan melko tuore ilmiö.

- Ymmärrän, että uhrit kokevat tämän olevan ainoa tapa tuoda näitä asioita esille. Tämä myös osoittaa, ettei kyse ole yksittäistapauksista vaan ilmiöstä. Se on uutta. (Yle 23.7.2021)

Merkittävää ilmiö-kehyksessä on se, että toisin kuten Helsingin Sanomissa ja Ylessä, iltapäivälehdissä tätä kehystä ei juurikaan ollut havaittavissa. Kehys tuotiin kuitenkin esiin haastateltavan sanomisten kautta, kun annettiin jälleen ymmärtää, ettei kysymyksessä ole pelkästään punkiin liittyvästä ongelmasta:

Tärkeää Lötjösen mukaan on, että paitsi punk-piireissä myös yhteiskunnassa puhutaan laajasti käyttäytymisen säännöistä: haitallisiin rakenteisiin puututaan ja kaikille turvallisten tilojen periaatteita edistetään. Punkstoo herättää Lötjösessä toivoa siitä, että jatkossa ongelmiin on pakko puuttua.

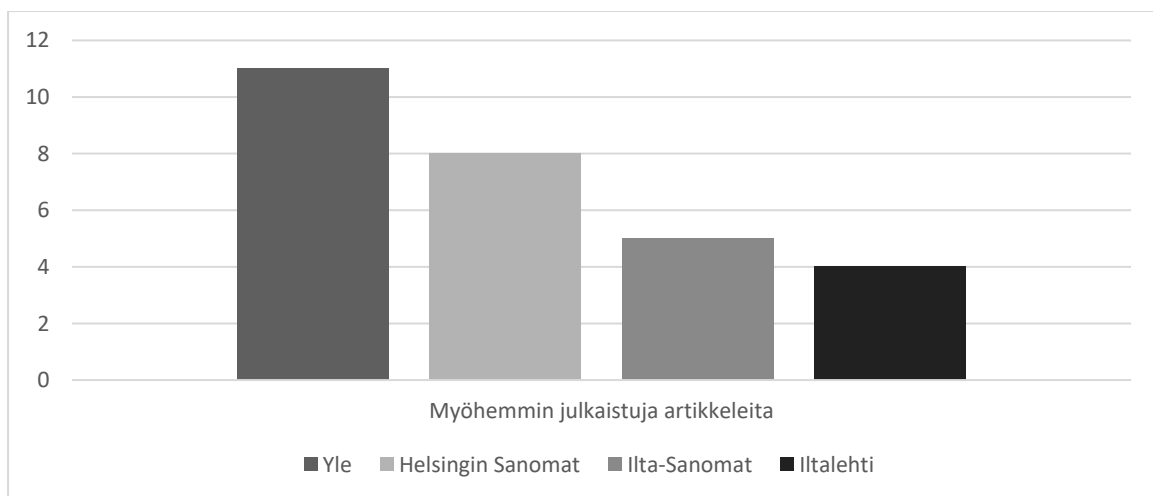
- Tämä ei ole vain punkin ongelma, se on tärkeää korostaa, mutta nyt oli punkin vuoro. (IS 20.7.2021a)

5.3 Mitä Punkstoon jälkeen?

Artikkeleita julkaistiin runsaasti myös @punkstoo-Instagram-tilin hiljentymisen jälkeen. Vaikka varsinainen syvempi laadullinen analyysi kohdistuu vain aineiston ensimmäiseen osaan eli pääaineistoon, oli tutkimuksen kannalta mielestäni olennaista tarkastella myös sitä, kuinka paljon artikkeleita julkaistiin vielä myöhemmin. Samalla voitiin tarkastella myös sitä, miten aiheeseen liittyvää keskustelua jatkettiin suurimman huomion laantumisen jälkeen.

Artikkeleiden keräämisen yhteydessä oli helppo huomata, että kaikissa tarkasteltavissa medioissa aiheen käsittelyä ei jatkettu yhtä pitkään tilin poistumisen jälkeen. Tilin poistumisen jälkeen julkaistuissa artikkeleissa Punkstoo-aihetta selkeästi jatkettiin ja keskustelua ja näkökulmia laajennettiin. Ylellä julkaistiin yhteensä yksitoista artikkelia tilin tyhjenemisen jälkeen, Helsingin Sanomissa julkaistiin kahdeksan artikkelia, Ilta-Sanomilla viisi ja Iltalehdellä neljä. Karkeasti ajateltuna voidaan tulkita, että laajimmin keskustelua jatkettiin jälkikäteen Ylen kanavissa, joissa artikkeleita julkaistiin eniten vielä tilin tyhjenemisen jälkeen.

KUVAAJA 2 Aineiston määrällinen jakautuminen medioissa tilin tyhjenemisen jälkeen.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Valitut kuvaukset antavat aiheelle eri merkityksiä

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka Punkstoo-aihetta on kehystetty suomalaisessa uutisjournalismissa. Tutkimuskysymykseni oli, että millaisia kehyksiä voidaan löytää suomalaisen median Punkstoo-aihetta käsittelevistä journalistisista artikkeleista. Tutkimusaineistosta tehdyn analyysin tuloksena tutkittavista artikkeleista löytyi monenlaisia kuvauksia punkstoo-tilistä ja Punkstoosta aiheena sekä yhteensä viisi aihetta kuvaavaa kehystä.

Tarkastelin tutkimusaineistoa kahdessa osassa. Varsinainen syvempi laadullinen analyysi kohdistui aineiston ensimmäiseen osaan, joka koostui artikkeleista, jotka oli julkaistu @punkstoo-Instagrman-tilin ollessa tavallisesti toiminnassa. Aineiston toinen osa puolestaan koostui artikkeleista, jotka julkaistiin vielä tilin tyhjenemisen jälkeen. Jälkimmäiseen tutkimusaineiston osaan tein määrällistä vertailua artikkeleiden ja medioiden välillä. Seuraavaksi suhteutan ja peilaan analyysin tuloksia aiheesta tehtyyn aikaisempaan tutkimukseen sekä teoriaan.

Analyysin tuloksena aineiston ensimmäisen osan artikkeleista nousi esiin yhteensä viisi toisistaan eroavaa kehystä. Yksityiskohtaisemmalla tasolla analyysistä poimittiin myös erilaisia Punkstoo-aiheen kuvauksia, joita olivat esimerkiksi tietyt sanavalinnat tai muut ilmaukset. Se, millaisilla termeillä aihetta kuvaillaan, vaikuttaa paljon siihen, millaisen kuvan esimerkiksi artikkeleiden lukijat aiheesta saavat. Aineistossa Punkstoosta erottui ikään kuin kaksi vastakkaista kuvausta. Sitä kuvattiin eniten neutraalilla

ilmaisuilla eli keskusteluna, mutta myös toiseksi eniten negatiivisemmalla kohu-sanalla. Keskustelu- ja kohu-sanat antavat aiheelle toisistaan eroavia merkityksiä.

Myös punkstoo-tilin sisällöistä käytetyt ilmaukset olivat toisistaan eroavia. Eniten sisältöjä kuvattiin "kertomuksina". Kertomus-sanaa käytettiin eniten Helsingin Sanomien artikkeleissa ja toiseksi eniten Ilta-Sanomien artikkeleissa. Sisällöistä käytettiin medioiden artikkeleissa usein myös ilmaisuja "tarinat", "kokemukset", "väitteet" ja "julkaisut". Ylellä sisältöihin viitattiin useimmiten juuri ihmisten jakamina kokemuksina. Sanat kokemus, julkaisu, kirjoitus ja viestit ovat ilmaisultaan neutraaleja. Tulkitsemisen, että puolestaan sanat, kuten kertomus, tarina, syytös, ja väite taas ovat näihin verrattuna ilmaisultaan asenteellisempia ja ne sisältävät itsessään jo tietynlaisen oletuksen.

Ilta-Sanomissa punkstoo-sisällöistä käytettiin eniten ilmaisuja "kertomukset", "tarinat" ja "väitteet". Myös Iltalehdessä käytetyt ilmaukset olivat usein negatiivisempia: esimerkiksi sana "väitteet" käytettiin artikkeleissa monesti. Sisältöjä suoraan kuvaavia "syytös"-sanoja nousi artikkeleissa esiin vain kahdesti, mutta muissa konteksteissa ilmauksia "syytöksiä", "syyttää" ja "syytetään" käytettiin lähes jokaisessa Iltalehden artikkelissa.

Monen Punkstoosta kirjoitetun artikkelin lähtökohtana toimi jokin aiheeseen liittyvä tapaus. Ensimmäinen ja artikkelimäärältään suurin reaktio-kehys keskittyi Punkstoosta seuranneiden reaktioiden ja tapausten käsittelyyn. Samoja tapauksia käsiteltiin usein useamman median artikkeleissa, ellei jopa kaikissa niistä. Esimerkiksi YleX:n Uuden musiikin Rockshown hyllyttäminen oli yksi tapauksista, joka sai huomiota jokaisessa tarkasteltavassa mediassa ja useissa artikkeleissa (HS 21.7.2021, Yle 21.7.2021, IS 21.7.2021, IL 21.7.2021).

Iltapäivälehtien eli Iltalehden ja Ilta-Sanomien artikkeleissa jopa Punkstoo-aiheen ensiuutisointi aloitettiin näiden eri tapausten ja reaktioiden käsittelyllä (IL 19.7.2021, IS 19.7.2021). Molemmissa Punkstoo-aihetta käsiteltiin Pää Kii -yhtyeen Teemu Bergmaniin liittyvän tapauksen kautta. Ensiuutisten näkökulmat tuntuvatkin vaikuttaneen vahvasti siihen, mihin suuntaan punkstoo-uutisointi eteni iltapäivälehdissä ajan kuluessa. Pelkästään Iltalehdellä Teemu Bergmaniin viitattiin lähes jokaisessa ensiuutisen jälkeen julkaistussa artikkelissa.

Reaktio-kehysten artikkeleita ja tapausesimerkkejä koskevia artikkeleita leimaa erityisesti toisen osapuolen äänen puuttuminen. Tapausesimerkkeihin liittyvässä kehyksessä haastateltavina olivat usein aiheisiin liitetyt tahot tai henkilöt. Niissä ei siis

kuultu esimerkiksi vastakkaista osapuolta tai muuta neutraalia tahoja. Iltalehdessä ja Ilta-Sanomissa reaktio-kehykseen kuuluvat artikkelit henkilöityivät vahvasti juuri Pää Kii -yhtyeen Teemu Bergmaniin. Punkstoosta keskustelivat Bergman itse, levy-yhtiön edustaja tai hänen juristinsa (IL 19.7.2021a, IL19.7.2021b, IS 19.7.2021a, IS 19.7.2021b). Entmanin (1993) mukaan kehysanalyysissä voidaan arvioida journalistista objektiivisuutta tai sen puutetta. Tiettyjen kehysten toistaminen voikin estää yleisöä muodostamasta tasapuolista käsitystä asioista. Kun ääni annettiin vain yhdelle osapuolelle, syntyy aiheesta niin sanottu tasapuolisuusharha. Samalla kehystäminen on Punkstoon kannalta epämieluisia, kun se kuvataan syyttävänä ja hyökkäävänä tona.

Muita aineistosta nousseita kehyksiä olivat kritiikki-, tunne-, tärkeys- ja ilmiö-kehykset. Kritiikki-kehyksessä Punkstoa kohtaan esitettiin usein kriittisempiä tai analyttisempiä näkökulmia. Kehykseen kuuluivat myös Punkstoon yhteydessä käytetyt negatiiviset tai kriittiset sanavalinnat. Moni kehyksistä ristesivät monesti keskenään sisällöiltään. Esimerkiksi tunne- ja tärkeys-kehyksessä voidaan nähdä samankaltaisuuksia. Molemmissa kehyksissä artikkeleiden haastateltavat ovat tärkeässä osassa kehysten esiintymistä ja kehyksen keskeiset merkitykset nousivatkin usein esimerkiksi haastateltavien sitaateista. Tunne-kehyksen keskiössä olivat kuitenkin kokijuuks ja omien tunteiden esiin tuominen aiheesta puhuessa. Omat tunteet vaikuttivat osaltaan myös merkityksiin, joita Punkstoolle annettiin artikkeleissa. Tärkeys-kehyksellä kuvattiin kuitenkin ihmisten antamia merkityksiä koko aiheelle: useimmiten sitä pidettiin hyvin merkittävänä ja tärkeänä keskusteluna. Artikkelimäärältään pienemmässä, ilmiö-kehyksessä Punkstoo-aiheen käsittely vietiin laajemmalle, yhteiskunnallisemmalle tasolle. Kehyksessä korostettiin Punkstoon yhteyttä suurempiin yhteiskunnassa esiintyviin rakenteellisiin ongelmiin.

6.2 Punkstoon sitominen laajempiin yhteiskunnallisiin ongelmiin

Aikaisemmassa tutkimuksessa median kerronta naisista ja seksuaalisesta väkivallasta on kehystetty usein sukupuolten epätasa-arvoa ja musiikkiteollisuudessa ilmeneviä systemaattisia ja rakenteellisia ongelmia korostaen. Tutkijoiden mukaan tulokset ovat osoittaneet myös tietynlaisia muutosta uutisoinnissa erityisesti #Metoo-aikakauden jälkeen. (Baker, Williams & Rodrigues, 2020.) Aikaisempien tutkimusten tuloksia mukailevia piirteitä näkyi kuitenkin myös tämän tutkimuksen aineistossa esiintyvissä kehyksissä. Ilmiö-kehyksessä korostettiin Punkstoon yhteyttä yhteiskunnan rakenteellisiin ongelmiin ja ilmiöihin. Toisaalta Punkstoon kohdalla aiheen käsittelyssä oli kuitenkin jo valmiiksi poikkeava lähtökohta. Punkia oli pidetty tasa-arvoon pyrkivänä

yhteisönä ja Punkstoossa esiin tulleet asiat saivat monet järkyttymään (Yle 20.7.2021, Yle 23.7.2021b, IL 5 21.7.2021b).

Tutkimuksen tuloksia ja kehyksiä voidaan peilata myös aikaisempaan tutkimukseen siitä, miten naisia ja naisasialiikkeitä on käsitelty aikaisemmin mediassa. Suuri osa historian saatossa tehdystä feministisestä tutkimuksesta on käsitellyt feministeistä ja naisista esitettäviä stereotyyppisiä kehyksiä ja monet tutkimukset ovat hyödyntäneet uutiskehyksistä ilmenneitä piirteitä, kuten marginalisaatiota ja latistamista. (Hardin & Whiteside, 2010, 320.) Punkstoon liittyvässä uutisoinnissa esimerkiksi negatiivisten sanavalintojen ja kritisoivien näkökulmien esittämistä voidaan tietyllä tapaa pitää vastaavanlaisena latistamisena. Myös esimerkiksi aikaisemmissa tutkimuksissa (Lind & Salo, 2002) esiintyviä demonisointi- ja uhriuttamiskehysten piirteitä voidaan nähdä tämän tutkimuksen aineistossa. Demonisointi-kehyksessä feministit tai feminismi esitettiin usein tavallisesta poikkeavana asiana ja uhriuttamiskehyksessä taas feministit heikkoina ja haavoittuvaisina (Lind & Salo, 2002, Hardinin & Whitesiden, 2010, 320–321 mukaan.). Demonisointina voidaan pitää esimerkiksi Punkstoon kuvaamista syytösten esittäjänä ja eri ongelmien aikaansaajana, kuten asioiden, joita eri tapausesimerkeissä käsiteltiin. Uhriuttamista taas voi nähdä esimerkiksi haastateltavien roolittamisessa sekä siinä, millaisiin asiayhteyksiin heitä haastatellaan. Punkstoon liittyvät naispuoliset kokijat olivat usein artikkeleissa kertomassa heihin kohdistuneista asioista ja omista negatiivisista tai traumaattisista kokemuksista (esim. HS 22.7.2021c, Yle 20.7.2021a, IS 20.7.2021a). Toisaalta myös artikkeleiden henkilöityminen ja keskittäminen vain tiettyyn henkilöön, tässä tapauksessa esimerkiksi Pää Kii -yhtyeen Teemu Bergmaniin ja siihen liittyvää uutisointia voidaan pitää tietynlaisena uhrikehysten rakentamisena. Tapaukselle annettu valtava näkyvyys voi antaa kuvan median asettumisesta Bergmanin puolelle, kun aiheeseen ei kuulu vastakkaista osapuolta tai muuta ulkopuolista tahoja. Bergmaniin liittyviä uutisia harvoin laajennettiin myöskään suurempiin konteksteihin (esim. IS 19.7.2021a, IS 19.7.2021b, IL 19.7.2021a, IL 19.7.2021b). Aiheen selittäminen samassa yhteydessä laajemmin olisi voinut tuoda kerrontaan neutraalimpaa sävyä ja samalla avartaa lukijoille aihetta laajemmalla tasolla.

Medialla onkin valta valita minkä verran se aiheista uutisoi ja millä tavoin. Myös median ja Punkstoon välisiin voimasuhteisiin on siis tärkeä kiinnittää huomiota tässä tutkimuksessa. Yhteiskunnallisten liikkeiden ja median voimasuhde on epätasainen, sillä journalisteilla on valta päättää esimerkiksi siitä, minkä verran ja millä tavoin aiheista uutisoidaan (Gamson & Wolfsfeld, 1993, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan). Käsitteilytapa ja aiheen kehystäminen voi vaikuttaa myös siihen, miten aiheista lukevat yleisöt suhtautuvat niihin (Baylor, 1996; Bronstein, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan).

Aiemman tutkimuksen perusteella yhteiskunnalliset liikkeet kehystetään usein kolmella tavalla. Kehystämismenot on nimetty diagnostiseksi kehystämiseksi, prognostiseksi kehystämiseksi sekä motivoivaksi kehystämiseksi. (Barnett, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan.) Diagnostisessa kehyksessä korostetaan jonkin vääryyden syytä, prognostisessa kehyksessä esitetään ratkaisu ja motivoivassa kehyksessä tähdätään muutokseen ja toimintaan (Barnett, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 319 mukaan). Punkstoo-aiheen käsittelyssä diagnostiseen kehystämiseen voidaan ajatella kuuluvan esimerkiksi reaktio-kehyksessä esitettyjä asioita sekä ilmiö-kehyksessä esitettyjä aiheeseen liittyviä laajempia rakenteellisia syitä. Ratkaisukeskeiseen prognostiseen kehykseen sopivat punkstoo-artikkeleissa esiintyneet reaktio-kehyksessä esitetyt konkreettiset alalla tehdyt muutokset esimerkiksi keikkapaikkojen ja tapahtumajärjestäjien aloitteesta sekä muut konkreettiset ongelmaan puuttumisen tavat. Eniten ratkaisukeskeisiä kehyksiä esiintyi vasta Punkstoosta myöhemmässä vaiheessa kirjoitetuissa artikkeleissa. Motivoivaan kehykseen liittyvät myös reaktio-kehyksessä kuvatut muutokset ja reaktiot.

Koska tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella kehyksiä, on otettava huomioon myös aineistossa esiintyvät stereotyyppit. Feministisessä mediatutkimuksen mukaan media kehystää esimerkiksi sukupuolten esittämistä. Tätä voi olla esimerkiksi se, miten eri sukupuolia käsitellään eri tekstilajeissa. Uutisartikkeleissa ja niiden muodostamisissa kehyksissä saatetaan lisäksi luoda tietynlaisia rooleja. (Mäkelä, Puustinen & Ruoho, 2006.) Varsinaisesti sukupuolten jaotteluja tai käsittelyä ei juurikaan esiintynyt aineiston artikkeleissa. Stereotyyppioita voi kuitenkin olla havaittavissa artikkeleissa määritellyissä rooleissa. Artikkeleissa haastateltavina esiintyi usein monia naispuolisia henkilöitä, joille annettiin medioissa tilaa jakaa omia ajatuksiaan ja mahdollisuus kertoa kokemuksistaan. Stereotyyppistä roolittamista voidaan kuitenkin nähdä siinä, kuinka naiset olivat usein kertomassa kokemuksistaan uhrin asemassa ja miespuoliset henkilöt taas syyllisen tai syytetyin asemassa. Samassa yhteydessä voidaan nähdä myös tyypillisiä sukupuolistuneen väkivallan kuvauksia. Sukupuolistunut väkivalta kuvaa esimerkiksi sukupuolten välistä kamppailua ja neuvottelua sukupuolen merkityksistä väkivaltatilanteissa, auttamisen ja oikeuden käytännöissä sekä julkisessa keskustelussa. (Niemi, Kainulainen & Honkatukia, 2017.) Sukupuolten välistä kamppailua voi näkyä Punkstoon kontekstissa juuri siinä, kenelle annetaan ääni mediassa ja kenelle ei.

Vaikka Punkstoo itsessään koski hyvin raskaita aiheita, kuten väkivaltaa, seksuaalista hyväksikäyttöä ja häirintää, oli artikkeleissa itsessään melko vähän väkivallan kuvauksia. Yksityiskohtaisempia kuvauksia väkivallasta, seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja häirinnästä kuultiin useimmiten haastateltavien kertomana (esim. HS

22.7.2021c, 23.7.2021b). Useimmiten artikkeleissa avattiin lyhyesti sitä, mitä Punkstoo käsitteli, kuten Helsingin Sanomien artikkelissa, jossa julkaisujen sisältöjä kuvattiin seuraavasti:

Viestit on julkaistu nimettöminä. Tarinoiden edellä on sisältövaroituksia, sillä kertomukset sisältävät tietoa raiskauksista, väkivallasta, rasismista ja muusta kaltoinkohtelusta. (HS 19.7.2021)

Medioiden väkivaltakokemuksista kertomisen tapoihin on kuitenkin myös hyvä kiinnittää huomiota, sillä kokemuksista kertominen voi pahimmassa tapauksessa lisätä siitä aiheutuvaa häpeää tai aiheuttaa laajempia ongelmia, kuten kokemuksista vaikeanemista (Lidman, 2015, 186). Seksuaalinen väkivalta on yleisesti myös hyvin arvolutautunut ilmiö, johon liittyy sekä puhumattomuutta että voimakkaita tunteita (Lidman, 2015, 186).

Punkstooon liittyvissä artikkeleissa ja erityisesti kritiikki-kehyksessä esiintyi jonkin verran kritiikkiä myös kokemusten jakamista kohtaan. Itse kokemuksia ei kritisoitu tai vähätelty, mutta esimerkiksi aiheen tai sen toteutustavan kritisoiminen voidaan kokea vähättelynä ja se voi lisätä häpeän tunnetta. Kritiikki-kehyksessä esitetyt rikosoikeudelliset näkökulmat ovat tärkeitä ja olennaisia yksityiskohtia, joita tulee pohtia julkisuudessa asioiden esittämisen yhteydessä, mutta niissä voi olla pelotteenomaisen vaikutus ja ne voivat toisaalta lisätä myös puhumattomuutta ja häpeää. Ylen 23.7.2021 julkaistussa artikkelissa tuotiinkin esiin, että toteutustavan kritisointi voi osaltaan viedä huomiota suuremmilta ongelmilta:

Vaikka anonyymien nettikeskustelun huonoista puolista on tärkeää puhua, Satu Venäläinen sanoo, että asioista kertomisen tavan kritisoiminen palvelee helposti tähänkin mennessä vallalla ollutta hiljentämisen kulttuuria. Pahimmillaan kritiikki toimii hiljentämisen välineenä, kun keskitytään kritisoimaan asioista kertomisen tapaa.

- Asioista kertominen anonyymistikin on hirvittävän vaikeaa, ja asioiden kirjoittaminen tarkoittaa sitä, että tapahtumat joutuu elämään uudestaan. Siksi on hirveän tärkeää, miten tällaisesta ilmiöstä puhutaan. (Yle 23.7.2021a)

Punkstoo-aiheen käsittely on hyvä sitoa myös musiikkialan kontekstiin. Se, minkä verran aiheita on esiintynyt alalla aikaisemmin, voi vaikuttaa esimerkiksi siihen, miten asioista uutisoidaan tai onko aiheella uutisarvoa ollenkaan. Journalistiikan ja musiikkitieteen aikaisemmassa tutkimuksessa näkyy, että seksuaalinen väkivalta on historiallisesti ollut vahvasti osana media- ja musiikkiteollisuudessa myös ennen #MeToo-ilmiötä. Ennen #Metoo:ta journalismissa oli kuitenkin korkeampi kynnyksraportoida seksuaalisesta väkivallasta. (Baker, Williams & Rodrigues, 2020.) Seksuaaliseen väkivaltaan liittyvistä tapauksista on uutisoitu silloin, kun ne ovat liittyneet erityisesti tunnettuihin henkilöihin tai jos ne ovat olleet luonteeltaan niin äärimmäisiä, että niissä

on nähty epätavallinen uutisarvo (Gilchrist, 2010, Bakerin & Williamsin, 2019, 105 mukaan).

Samoja piirteitä voidaan nähdä myös Punkstoon uutisoinnissa ja kehystämisessä. Suurimmassa Punkstoosta nousseessa kehyksessä eli reaktiokehyksessä huomio keskittyikin usein tunnettuihin henkilöihin. Epätavallista uutisarvoa Punkstoo-aiheeseen lisäsi esimerkiksi se, että keskustelu oli yllättävä punk-yhteisön aikaisempien käsitysten perusteella sekä se, ettei musiikkialalla tapahtuvaa häirintää oltu juurikaan käsitelty Suomessa aikaisemmin julkisessa keskustelussa tai mediassa. Punkstoo toimikin tietynlaisena keskustelunaloituksena, kun aihe levisi lopulta muihinkin musiikkigenreihin ja jopa muihin aloihin. Suomalaisilla medioilla oli kuitenkin Punkstoon käsitellyn taustalla jo jonkinlainen malli samankaltaisen aiheen uutisoinnista, kun muutama vuosi aikaisemmin #MeToo-aihetta käsiteltiin julkisuudessa näkyvästi. #MeToo-viitaukset olivatkin näkyvillä myös punkstoo-artikkeleissa. Punkstoota kuvattiin monesti #Metoo-liikkeen jatkumona.

Sosiaalisen median rooli oli Punkstoota käsittelevissä artikkeleissa melko pieni. Sosiaalinen media on yhä useammin journalististen uutisten lähteenä ja monesta sosiaalisen median kanavasta saattaa suurten uutistapahtumien kohdalla tulla jopa ensisijaisia uutislähteitä (Isotalus, Jussila & Matikainen, 2018). Punkstoo-uutisoinnissa sosiaalisen median palvelu Instagram olikin ehkäpä tärkein artikkeleiden lähteistä, mutta sitä itsessään käsiteltiin usein vain vähän. Sosiaalisen median vaikutus voidaan punkstoo-uutisoinnin kohdalla nähdä etenkin haastateltavissa: punkstoo-tilin näkemyksiä ei juurikaan kuultu artikkeleissa, sillä kyseessä oli anonyymit ihmiset, jotka jakoivat omia kokemuksiaan julkaisuissa, mutta myös tilin ylläpitäjät pysyttelivät nimettöminä. Ylläpitäjiä ei kuultu henkilökohtaisesti mediassa, muuten kuin tilillä tehtyihin julkaisuihin viittaamalla (esim. HS 26.7.2021, IL 26.7.2021). Sosiaalisen median vaikutus uutislähteenä näkyi punkstoo-uutisoinnissa myös julkaisutahdissa ja -volyymissä. Sosiaalisessa mediassa asioita käsitellään nopeampaan tahtiin ja uusia asioita jaetaan julkisuuteen jatkuvasti lisää. Monessa mediassa aiheesta saatettiin julkaista kolmekin artikkelia saman päivän aikana. Aineistosta nousseessa kriittisessä kehyksessä käsiteltiin kuitenkin sosiaalista mediaa myös analyttisestä ja kriittisestä näkökulmasta. Artikkeleissa keskityttiin pohtimaan esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa aktivismia sekä yksilön tietosuojaa (esim. Yle 23.7.2021a, HS 24.7.2021).

Punkstoo-aiheen käsittelyssä on kyse tietynlaisen todellisuuden kuvaamisesta mediassa sitä kuluttaville yleisöille. Kyse on representaatiosta, mediaesitykset syntyvät toimittajien tekemistä tiedostetuista tai tiedostamattomista valinnoista ja niiden lopputuloksista. Ne rakentavat ja esittävät samalla todellisuutta valitusta näkökulmasta.

(Seppänen & Väliaverronen, 2012, 90.) Myös Punkstoosta valitut näkökulmat ovat merkittäviä, sillä representaatiot muovaavat myös yhteiskunnallisia arvoja. Representaatiot ovat lisäksi osa ymmärrysten muotoutumista ja kierrättämistä. (Saresma, Rossi & Juvonen, 2010, 41.) Representaatio on olennainen osa myös ihmisten tapaa ymmärtää ja havainnoida elinympäristöään ja itseään sekä muita ihmisiä. Kulttuuri ja sosiaaliset tilanteet voivat vaikuttaa ymmärrykseen ympäristöstämme ja itsestämme. (Webb, 2009, 2.) Median representaatiot voivat siis esimerkiksi ylläpitää tietynlaista kulttuuria, joka voi muovata ihmisten käsityksiä heitä ympäröivästä maailmasta. Punkstoaikasta käytetyt kuvaukset mediassa voivat jäädä elämään pitkäksikin aikaa, mikäli samoja representaatioita tai kehyksiä tullaan käyttämään jatkossakin esimerkiksi saman tai muiden aiheiden uutisoinnissa.

6.3 Journalistiset valinnat vaikuttavat aiheelle annettaviin kuvauksiin

Kehystäminen on yhtä lailla valintojen tekemistä ja tiettyjen asioiden korostamista. Kehystämisestä tapahtuu, kun valikoidaan jokin todellisuuden osa ja tehdään siitä korostainen esimerkiksi tekstissä (Entman, 1993, 52). Punkstoo-artikkeleissa ei ollut nähtävillä vain yhtä kehystä, vaan esiin nousi monia toisistaan eroavia kehyksiä, käsitteilytapoja sekä merkityksiä. Punkstoon kehystämisestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä voidaan pohtia myös Entmanin (1993) määrittämien kehystämisestä eri vaiheiden kautta. Entmanin (1993) mukaan kehykset vaikuttavat neljässä viestintäprosessin vaiheessa: viestijässä, tekstissä, vastaanottajassa sekä kulttuurissa. Punkstoo-aineistossa viestijänä toimivat artikkelien kirjoittaneet toimittajat, jotka ovat voineet tehdä tietoisia tai tiedostamattomia valintoja aiheen käsittelyssä ja näkökulmista. Analyysissä tekstistä korostui viisi kehystä, jotka muodostuivat sanoista, kuvauksista, lauseista tai laajemmista merkityskokonaisuuksista. Tekstissä kehyksiin voivat vaikuttaa myös tietolähteet ja Punkstoon käsittelyssä haastateltavat olivat myös merkittävässä asemassa kehysten muodostumisessa. Punkstoo-aiheen uutisoinnissa vastaanottajia ovat medioita lukevat yleisöt, jotka voivat saada vaikutteita ajatteluunsa tai mielipiteisiinsä siitä, kuinka Punkstoo-aihe heille kerrotaan. Myös kulttuurillisella tasolla Punkstoon kehystäminen voi vaikuttaa yleisiin mielipiteisiin.

Vaikka tässä tutkimuksessa ei keskitytty artikkelien kirjoittajiin, on huomioitava, että myös esimerkiksi toimitukselliset ja henkilökohtaiset kehykset, joista käsin journalistit itse tuottavat mediatekstejä, vaikuttavat olennaisesti siihen, millaisin kuvauksin aiheita käsitellään (D'Angelo & Shaw, 2019). Journalisteilla on valtaa siinä, miten he kuvaavat asioita, sillä teksteissä nähtävät merkitykset määrittävät myös sen, miten

yleisö tulkitsee asioita (Entman, 1993). Esimerkiksi stereotyyppisten kuvausten tai kehysten esiintymiseen voikin siis vaikuttaa se, millaisten toimituksellisten kehysten ympäröimänä toimittaja on tai millaisista henkilökohtaisista lähtökohdista hän asioita tarkastelee.

Aineiston toisessa osassa tarkastelin artikkeleita, jotka oli julkaistu vielä @punkstoo-Instagram-tilin tyhjentymisen jälkeen. Sisällytin myös nämä artikkelit aineistoon, sillä mielestäni oli olennaista tarkastella myös sitä, kuinka paljon artikkeleita julkaistiin myöhemmin, kun suurin aiheeseen liittyvä huomio oli jo laantunut. Tarkastelin aineiston toisen osan artikkeleita kuitenkin vain niiden määrällisen esiintymisen kautta. Etenkin tilin tyhjenemisen jälkeen julkaistut jutut ovat niin sanottuja aiheen jatkojutuja. Kuutin (2006, 66) mukaan jatkojutuissa käsitellään usein uutisaihetta uudesta näkökulmasta ja lisäksi jatkojutut voivat olla tapa ylläpitää aiheita yhteiskunnallisessa keskustelussa. Ylellä julkaistiin tilin tyhjenemisen jälkeen yksitoista artikkelia, Helsingin Sanomissa kahdeksan artikkelia, Ilta-Sanomilla viisi ja Iltalehdellä neljä. Aiheen käsittelyä ei siis jatkettu yhtä pitkään kaikissa tarkastelluissa medioissa myöhemmässä vaiheessa. Punkstoo-aihetta käsiteltiin eniten jälkikäteen Ylen kanavissa, ja siten tulkitsem, että myös yhteiskunnallista keskustelua ylläpidettiin eniten Ylen toimesta vielä tilin tyhjenemisen jälkeen.

Kehystämisen ja kehysprosessin analysointi on tärkeää, sillä sen avulla voidaan tarkastella esimerkiksi yleisön autonomiaa: median luoma teksti ja niissä tuotetut merkitykset määräävät vahvasti yleisen luennan asioista. Kehysanalyysi tarkastelee myös journalistista objektiivisuutta. Journalistit voivat toistaa vallitsevia tulkintakehyksiä, vaikka he pyrkisivät noudattamaan objektiivisen uutisoinnin säännöstöjä. (Entman, 1993.) Journalistit voivat kuitenkin muovata uudelleen olemassa olevia kehyksiä yhteiskunnallisiin ja poliittisiin olosuhteisiin peilaten (Bronstein, 2005, Hardinin & Whitesiden, 2010, 315 mukaan). Punkstoo-aiheen käsittelyssä näkyi monia yhtymäkohtia aikaisempien tutkimusten tuottamien tulosten kanssa, mutta myös kehitystä. Tämän tutkimuksen valossa ja aikaisempaan tutkimukseen peilaten Punkstoo-aiheen analyysi osoitti, että käsittelyssä oli päästy eroon monista stereotyyppisistä kuvauksista ja kehyksistä, vaikka medioiden välillä olikin eroavaisuuksia.

Punkstoo-aihe yhdistettiin myös monesti laajempiin yhteiskunnallisiin ja rakenteellisiin ongelmiin, kuten esimerkiksi seksuaaliseen väkivaltaan ja sukupuolten epätasa-arvoon. Journalismi voi osaltaan mahdollisesti edistää näin myös yhteiskunnallista keskustelua ja muutosta. Punkstoosta kirjoitettujen artikkelien analyysi tarjoaa lisää tietoa siitä, miten media kehystää ja käsittelee erilaisia arkoja aiheita, ja mikä merkitys aiheen kuvauksilla voi olla yhteiskunnallisesti laajemminkin.

7 LOPUKSI

7.1 Tutkimuksen arviointia

Punkstoo on aiheena melko uusi, eikä sille löytynyt tutkimuksen tekoaikana vielä varsinaista tutkimusta. Tässä tutkielmassa analyysin ja teoreettisen viitekehyksen oli tukeuduttava aikaisempaan tutkimukseen samankaltaisista aiheista tai aiheista muilla tutkimusaloilla, mikä voi vaikeuttaa tai vaikuttaa aiheen käsittelyyn journalistiikan kontekstissa. Tuloksista on tehtävä johtopäätöksiä ilman varsinaisia vertailukohtia samaan tutkimusaiheeseen. #Metoo-ilmiöön liittyvä tutkimus antoi kuitenkin hyvän lähtökohdan myös Punkstoo-aiheen tutkimiselle.

Kehysanalyysi on monella tapaa tulkinnallista ja siihen vaikuttavat erityisesti henkilökohtaiset ennakkokäsitykset ja mielenkiinnon kohteet. Aihe oli minulle entuudestaan tuttu ja omiin mielenkiinnon kohteisiin sopiva, joten se voi vaikuttaa siihen, millaisia ennakkokäsityksiä on tutkijana olemassa jo valmiiksi ja millaisia tulkintoja asioista tekee.

Myös kehysanalyysissä tehtävät tulkinnat ovat osaltaan henkilökohtaisia. Samaa aineistoa tarkasteleva toinen henkilö voisi nostaa esiin erilaisia kehyksiä tai kiinnittää huomiota erilaisiin yksityiskohtiin. Analyysi tehtiin aineistolähtöisesti, mutta taustalla vaikuttivat luonnollisesti myös aikaisemmin määritelty teoreettinen viitekehys, joten muodostuneet kehykset eivät ole aina täysin pelkästään oman tulkinnan tulosta.

Kehysanalyysin tekemisen käytännön seikat voivat vaikuttaa myös lopputulokseen. Uskon, että esimerkiksi se, että käytetty tutkimusmenetelmä oli täysin uusi ja vieras, voi aiheuttaa tutkimuksessa virheitä ja se lisäsi muitakin epävarmuustekijöitä, etenkin

analyysivaiheessa. Pyrin tekemään analyysia systemaattisesti ja johdonmukaisesti, mutta luonnollisestikin laajaan media-aineiston käsittely vaatii useampia päiviä tai viikkoja. Aineiston läpikäynnin aikana on siis mahdollista tapahtua tiedostamattomia muutoksia esimerkiksi tulkinta- tai luokittelutavoissa.

7.2 Aiheita jatkotutkimukselle

Koska Punkstoo-aihetta ei ole tutkittu sen tuoreuden takia vielä paljon, on siitä monia mahdollisuuksia jatkotutkimuksen aiheiksi. Oman tutkimuksen perusteella mielenkiintoinen jatkotutkimuksen aihe voisi olla esimerkiksi aineiston artikkeleita kirjoittavista journalisteista tehtävä haastattelututkimus. Kehystämiseen vaikuttavat vahvasti journalistien omat lähtökohdat ja tulkinnat aiheesta, joten olisi mielenkiintoista tutkia journalistien kokemuksia siitä, että millaisten tekijöiden he uskovat vaikuttaneen artikkeleissa esiintyvien kuvausten taustalla.

Tämän tutkielman aineisto itsessään tarjoaa myös lisää jatkotutkimusaiheita. Tutkimusaineiston jälkimmäistä osaa analysoimalla syvällisemmin laadullisella sisälönanalyysillä tai kehysanalyysillä voisi tuottaa edelleen aihetta tukevaa tietoa siitä, miten Punkstoo-aihetta käsiteltiin ja millaisena keskustelu esiteltiin. Koska aiheesta kirjoitettiin lukuisia jatkojuttuja, kertoo se siitä, että niiden avulla ylläpidettiin tietynlaista yhteiskunnallista keskustelua.

Tässä tutkimuksessa analyysin ulkopuolelle jäivät myös monet alue-, paikallis- ja kulttuurimediat, jotka myös kirjoittivat Punkstoo-aiheesta. Yksi tutkimuksen laajentamisen mahdollisuus voisi siis olla näissä ulkopuolelle jääneissä medioissa. Valtamedioihin verrattuna näistä medioista voisi uskoa löytyvän taas uudenlaisia käsittely- ja kehystämistapoja. Tämän tutkimuksen ulkopuolelle rajattiin myös kaikki muut kuin tekstisisällöt, joten myös esimerkiksi eri julkaisumuotoja, kuvia tai rikasteita tarkastelemalla voisi löytää täysin uusia aiheen kehystämistapoja.

KIRJALLISUUS

- Abbott, J. Y. 2006. Religion and gender in the news: The case of promise keepers, feminists, and the "Stand in the Gap" rally. *Journal of Communication and Religion*, 29, 224–261.
- Aflect, T. 2021. "Punkskene ei ole niin turvallinen kuin luulit" – anonymi sometili kertoo karuja paljastuksia kotimaisen musiikkimaailman syövereistä. Rumban verkkosivut. [Viitattu 11.11.2021.] <https://www.rumba.fi/uutiset/punkskene-ei-ole-niin-turvallinen-kuin-luulit-anonymi-sometili-kertoo-karuja-paljastuksia-kotimaisen-musiikkimaailman-syovereista/>
- Alasuutari, P. 2011. *Laadullinen tutkimus 2.0* (4. uud. p.). Vastapaino.
- Alma Media. 2022. Iltalehti. Alma Median verkkosivut. [Viitattu 21.2.2022.] <https://www.almamedia.fi/mainostajat/mediat-ja-palvelut/valtakunnalliset/iltalehti/>.
- Baker, A., & Rodrigues, U. M. 2020. Journalism and Sexual Violence.
- Baker, A., & Williams, K. 2019. Building on #MeToo and #MeNoMore: Devising a framework to examine sexual violence in Australian music journalism. *Australian Journalism Review*, 41(1), 103–116.
- Baker, A., Williams, K., & Rodrigues, U. M. 2020. #metoo 2.0 to #meNOMore: Analysing Western Reporting About Sexual Violence in the Music Industry. *Journalism Practice*, 14(2), 191–207.
- Barnett, B. 2005. Feminists shaping news: A framing analysis of news releases from the National Organization for Women. *Journal of Public Relations Research*, 17(4), 341–362.
- Baylor, T. 1996. Media framing of movement protest: The case of American Indian protest. *The Social Science Journal*, 33(3), 241–255.
- Bronstein, C. 2005. Representing the third wave: Mainstream print media framing of a new feminist movement. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 82(4), 783–803.
- Bryant, J., & Miron, D. 2004. Theory and research in mass communication. *Journal of Communication*, 54, 662–703.
- Cappella, J. N., & Jamieson, K. H. 1997. *Spiral of cynicism. The press and the public good*. New York: Oxford University Press.
- D'angelo, P. 2002. News framing as a multiparadigmatic research program: A response to Entman. *Journal of communication*, 52(4), 870–888.
- D'Angelo, P. 2017. Framing: media frames. *The international encyclopedia of media effects*, 1–10.
- D'Angelo, P. 2019. Framing theory and journalism. Vos, Tim P.; Hanusch, Folker. *The international encyclopedia of journalism studies*, 1–10.
- D'Angelo, P., & Shaw, D. 2018. 11. Journalism as Framing. In *Journalism*, 205–234. De Gruyter Mouton.
- D'Angelo & Shaw 2019. Journalism practice as a context for framing research.
- Entman, R. M. 1993. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.

- Dekić, S. 2017. Media Coverage of Gender-Based Violence – Handbook and Training of Trainers. UN Women. Edley N and Wetherell.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino.
- Gamson, W. A. 1985. Goffman's legacy to political sociology. *Theory and Society*, 14(5). 605–622.
- Gamson, W. A., & Modigliani, A. 1989. Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95, 1–37.
- Gamson, W. A., & Wolfsfeld, G. 1993. Movements and media as interacting systems. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 528(1), 114–125.
- Gilchrist, K. 2010. 'Newsworthy: Victims?', *Feminist Media Studies*, 10(4), 373–90.
- Giles, D., & Shaw, R. L. 2009. The psychology of news influence and the development of media framing analysis. *Social and personality psychology compass*, 3(4), 375–393.
- Gitlin, T. 1980. *The whole world is watching*. Berkeley: University of California Press.
- Goffman, E. 1974. *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.
- Hall, S. 1997. *The Work of Representation*. – Stuart Hall (toim.), *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. 15–64. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Hardin, M., & Whiteside, E. 2010. Framing through a feminist lens. *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*, 312–330.
- Hill, R. L., Hesmondhalgh, D., & Megson, M. 2020. Sexual violence at live music events: Experiences, responses and prevention. *American Behavioral Scientist*, 23(3), 1251–1264.
- Hinton, S. & Hjorth, L. 2013. *Understanding social media*. Sage.
- Hurskainen, S. 2021. # Metoo media-alalla, missä mennään nyt?: uusien työntekijöiden näkökulma. Tampereen ammattikorkeakoulu.
- Huuskonen, L. M. 2018. Ensi tiedot Twitteristä? Sosiaalisen median lähteet reaaliaikaisessa verkkouutisoinnissa. Teoksessa J. Jussila, J. Matikainen, & P. Isotalus (toim.), *Twitter viestintänä: Ilmiöt ja verkostot*, 211–232. Vastapaino.
- Isotalus, P., Jussila, J., & Matikainen, J. 2018. *Twitter viestintänä. Ilmiöt ja verkostot*. Tampere: Vastapaino.
- Juvonen, T., Rossi, L.-M., & Saresma, T. 2010. *Käsi kirja sukupuoleen*, (toim.) Tuija Saresma, Leena-Maija Rossi & Tuula Juvonen. Vastapaino.
- Karkulehto, S. & Rossi, L. 2017. Johdanto: Lukemisen etiikkaa ja politiikkaa - sukupuolen ja väkivallan risteyksessä. *Sukupuoli ja väkivalta: lukemisen etiikkaa ja politiikkaa*.
- Karvonen, E. 2000. Tulkintakehys (frame) ja kehystäminen. *Media & Viestintä*, 23(2). Noudettu osoitteesta <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/61529>.
- Kelkka, N. 2019. # Metoo: Väkinen suutelu, kourimista ja huonoja vitsejä: Miten seksuaalista häirintää pitäisi käsitellä ja ennaltaehkäistä viestintä- ja media-alalla?. Helsingin yliopisto.

- KMT. 2022. Lehtien lukijamäärät. Noudettu osoitteesta <https://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2022/11/KMT-2022-lukijamaarat-liite.pdf>.
- Knuutila, S. 2019. # metoo-ilmion rakentuminen kolumnin ja mielipiteen genrepiirteiden kautta. Jyväskylän yliopisto.
- Kuutti, H. 2006. Uusi mediasanasto. Atena.
- Lidman, S. 2015. Väkivaltakulttuurin perintö. Sukupuoli, asenteet ja historia. Helsinki. Gaudeamus.
- Lidman, S. 2017. Pilattu nainen. Teoksessa Niemi, J., Kainulainen, H., Honkatukia, P., Hautanen, T. & Lidman, S. (toim.) Sukupuolistunut väkivalta: Oikeudellinen ja sosiaalinen ongelma. Vastapaino.
- Lind, R. A., & Salo, C. 2002. The framing of feminists and feminism in news and public affairs programs in US electronic media. *Journal of Communication*, 52(1), 211–228.
- Maattinen, J. 2021. Ahdistelua asemalla. Yle uutisten verkkosivut. [Viitattu 12.11.2021.] <https://yle.fi/uutiset/3-12149230>.
- Media Audit Finland Oy. 2019. LT JA JT TARKASTUSTILASTO 2019. [Viitattu 21.2.2022.] <https://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2020/08/LT-tilasto-2019.pdf>.
- Mäkelä, A., Puustinen, L., Ruoho, I., Aslama, M. & Paasonen, S. 2006. Sukupuolishow: Johdatus feministiseen mediatutkimukseen. Gaudeamus.
- Niemi, J., Kainulainen, H., Honkatukia, P., Hautanen, T., Lidman, S., Holma, J. & Nyqvist, L. 2017. Sukupuolistunut väkivalta: Oikeudellinen ja sosiaalinen ongelma. Vastapaino.
- Peltonen, A. 2018. Seksuaalinen häirintä leimahduspisteessä : Me Too -kampanjan rakentuminen digitaalisessa julkisuudessa. Helsingin yliopisto.
- Reese, S. D. 2007. The framing project: A bridging model for media research revisited. *Journal of communication*, 57(1), 148–154.
- Räty, H. 2018. #punkstoo. Nälkä-lehden verkkosivut. [Viitattu 11.11.2021.] <https://www.nalka.fi/artikkeli/punkstoo/>.
- Sabin, R. 1999. Punk rock, so what?: The cultural legacy of punk. Routledge.
- Sanoma. 2022. Ilta-Sanomat. Sanoma median verkkosivut. [Viitattu 21.2.2022.] <https://media.sanoma.fi/suunnittelijan-tyokalut/mediatiedot/ilta-sanomat>.
- Santos, S. J., Garraio, J., de Sousa Carvalho, A., & Amaral, I. 2021. A space to resist rape myths? Journalism, patriarchy and sexual violence. *European Journal of Women's Studies*, 29(2), 298-315.
- Scheufele, D. A. 1999. Framing as a theory of media effects. *Journal of communication*, 49(1), 103–122.
- Scheufele, B. 2004. Framing-effects approach: A theoretical and methodological critique. *Communications*, 29, 401–428.
- Seppänen, J. & Väliverronen, E. 2012. Mediayhteiskunta. Vastapaino.
- Shoemaker, P. & Reese, S. D. 1996. *Mediating the Message*. New York: Longman Publishers.
- Siltanen, V. 2021. Musiikkipiireissä kuohuu: Punkstoo-sometili kertoo hyväksikäyttö- ja väkivaltatapauksista – Festivaalikeikkoja peruttu syytösten

- johdosta. Suondi-lehden verkkosivut. [Viitattu 12.11.2021.]
<https://www.soundi.fi/uutiset/musiikkiireissa-kuohuu-punkstoo-sometili-kertoo-hyvaksikaytto-ja-vakivaltatapauksista-bandien-festarikeikkoja-peruttu-syytosten-johdosta/>.
- Sutherland, G., McCormack, A., Pirkis, J., ym. 2016. Landscapes: Media representations of violence against women and their children: State of knowledge paper.
- Tankard, J. W. 2001. The empirical approach to the study of media framing. In S. D. Reese, O. H. Gandy & A. E. Grant (toim.), *Framing public life*, 95–106. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Tuchman, G. 1978. *Making news: A study in the construction of reality*.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Valtavaara, M. 2022. Helsingin Sanomat tavoittaa lähes kaksi miljoonaa lukijaa viikossa. Helsingin Sanomien verkkosivut. [Viitattu 21.2.2022.]
<https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000009084167.html>.
- Van Gorp, B. 2010. Strategies to take subjectivity out of framing analysis. *Doing news framing analysis: Empirical and theoretical perspectives*, 84–109.
- Vreese, C. H. de. 2002. *Framing Europe. Television news and European integration*. Amsterdam: Aksant Academic Publishers.
- Vreese, C. H. de. 2005. News framing: Theory and typology. *Information design journal & document design*, 13(1).
- Webb, J. 2009. *Understanding Representation*. Los Angeles, California: SAGE.
- Yle 2020a. KMK-tutkimus, Yle, kevät 2020. [Viitattu 21.2.2022.]
<https://drive.google.com/file/d/1hIamrJEBLJtCDIZKGTEySw7P2e1KE8l/view>.
- Yle. 2020b. Yle koetaan entistä tärkeämpänä ja luotettavampana, yhä useampi käyttää laajasti Ylen eri palveluita. Yle uutisten verkkosivut. [Viitattu 21.2.2022.]
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/12/08/yle-koetaan-entista-tarkeampana-ja-luotettavampana-yha-useampi-kayttaa-lajasti>
- Yle. 2020c. Mitä julkinen palvelu tarkoittaa?. Yle uutisten verkkosivut. [Viitattu 21.2.2022.]
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/01/05/mita-julkinen-palvelu-tarcoittaa>.

LIITTEET

LIITE 1 TUTKIELMAN AINEISTO

Helsingin Sanomat
19.7.2021 Punk-yhteisössä käynnistyi oma #metoo - Instagramissa julkistettiin kokemuksia seksuaalisesta häirinnästä
20.7.2021 Punkstoo-tilin sisarkanavaksi ilmestyi metaltoo, joka käsittelee metallin ja rockin häirintätapauksia
21.7.2021 Uuden musiikin rockshow jää tauolle, syynä punkin metoo-keskustelut YleX:n toimittajasta: "Nollatoleranssi ahdisteluun"
22.7.2021a Antti Kurvinen nimeää kolme keinoa, joilla seksuaalinen häirintä saadaan kitkettyä kulttuurialalta - Ministeristä rikosentekijät pitää saada vastuuseen oikeusteitse
22.7.2021b Miksi seksuaalista häirintää tapahtuu niin paljon juuri musiikkialalla? Tutkijat vastaavat
22.7.2021c Mätä kulttuuri
23.7.2021 Seksuaalista ahdistelua ja väkivaltaa ei saa hyväksyä
24.7.2021 Rikoksen uhri voi syyllistyä itse rikokseen kertomalla kokemuksistaan sosiaalisessa mediassa - Edes viestin poistaminen jälkikäteen ei korjaa tilannetta
25.7.2021 Utopiassakin joku käyttää valtaa
26.7.2021 Litku Klemetti erotti basistinsa punkstoon takia
27.7.2021 Punkstoo sai keikkapaikat ja festarijärjestäjät miettimään käytäntöjään, ja muutoksia on tulossa
28.7.2021 Miesten pitää "puuttua rohkeasti" seksuaaliseen häirintään, sanoo tasa-arvoministeri Thomas Blomqvist - Pitää musiikkialan reaktiota tarpeellisena
30.7.2021a Teemu Bergman on jättänyt Punkstoo-kohusta rikosilmoituksen kunnianloukkauksesta
30.7.2021b Seksuaalisen väkivallan tuomitseminen ei ole uhrien vastuulla
5.8.2021 Punkstoo nosti uhrin valokeilaan ja poiki ilmoituksen kunnianloukkauksesta - Hoitiko kampanja tehtävänsä?
6.8.2021 On surullista, että seksuaaliseen häirintään puuttuminen tarvitsee anonyymejä Instagram-tilejä
9.9.2021 YleX lopettaa Uuden musiikin rock-show'n: taustalla punkin #metoo-keskustelut

19.10.2021 Muusikko Teemu Tannerista tehdyn rikos-ilmoituksen tutkinta on lopetettu, koska poliisin mukaan ei ole tapahtunut rikosta
Yleisradio
19.7.2021 Suomen punk-piirien ahdistelusta ja häirinnästä käynnistyi iso keskustelu - "Genren arvomaailman takia luulisi, ettei häirintää tapahdu"
20.7.2021a Punk-muusikko Anni Lötjönen kertoo jakaneensa tarinansa punkstoo-tilille: "Olen aikoinaan kokenut väkivaltaista toimintaa"
20.7.2021b Punk-yhteisöä syytetään seksuaalisesta häirinnästä Pirkanmaalla - punk-klubin tuottaja: "Ei varmasti ainoa musiikinala, jossa näin tapahtuu"
21.7.2021 YleX laittoi Uuden musiikin rockshow'n tauolle toistaiseksi - ohjelma liitetty punkstoo-keskusteluun
23.7.2021a Punkstoo toi musiikkialan ahdistelun päivänvaloon, mutta perässä seurasi kritiikki - mitä anonyymista someaktivismista tulisi ajatella?
23.7.2021b Ei riitä, ettei itse raiskaa tai ahdistele - pitkän linjan muusikko Satu Kuru vaatii vastuuta erityisesti cis-miehiltä punkstoo-keskustelussa
23.7.2021c Trauma, hidas tutkinta ja asenteet saavat häirinnän uhrin luopumaan rikosilmoituksesta - somekampanja voi olla ainoa keino käsitellä kokemusta
28.7.2021 Punkstoo paisui musiikkialalla jopa korona suuremmaksi keskusteluksi - kysymme, miten keikkapaikat aikovat kitkeä häirintää ja ahdistelua
31.7.2021 Sometilit avasivat keskustelun alakulttuurien seksuaalisesta häirinnästä - mutta mikä ylipäättään saa ihmisen raiskaamaan ja ahdistelemaan?
2.8.2021 Laura Hallamaan kolumni: Koirille vihelletään, ei ihmisille
4.8.2021 Raisa Omaheimon kolumni: Punkstoo-keskustelu muistutti, että häirintään puuttuminen on myös sivustakatsojien asia
9.9.2021 YleX:n Uuden musiikin rockshow lopetetaan - ohjelma liitettiin punkstoo-keskusteluun
12.9.2021 Nuoret päihittivät raiskauksiin syyllistyneen laulajan - Tiitu Takalo toi sarjakuvassaan esiin punkpiirien naisvihan jo yli vuosikymmen sitten
14.09.2021 Moni punkkari sikailee, vaikka julistaa ihmisoikeuksia t-paidassaan - näin kertoo häirinnän laajuudesta järkyttynyt punk-aktiivi Ville Valavuo
15.9.2021a Äkäinen Punkstoo avasi musiikkialan silmät seksuaaliselle häirinnälle - mutta onko kohu oikeasti muuttanut mitään? Asiantuntijat kertovat
15.09.2021b Hanna Rätty: Viisi keinoa, joilla puutut seksuaaliseen häirintään uhria kunnioittavasti
18.09.2021 Laura Frimanin kolumni: Lukematon määrä sikailija-äijiä jännittää parhaillaan iltaisin, milloin #metoo napsahtaa kohdalle

28.10.2021 Analyysi: Suomen seuraava #metoo-keskustelu käydään ehkä sinun alallasi tai minun – ja niin on luultavasti hyvä
Ilta-Sanomat
19.7.2021a Suomalaismuusikosta leviää rajuja väitteitä sosiaalisessa mediassa – kiistää rikokset, levy-yhtiö pyytää uhreilta anteeksi
19.7.2021b Pää kii -punkyhtye perui keikkansa rajujen syytösten jälkeen – asianajaja: ”Kunnianloukkaus-nimikkeestäkin on puhuttu”
20.7.2021a Eturivin punk-solisti Anni Lötjönen avautuu omista kokemuksistaan: väkivalta sai vaihtamaan kaupunkia
20.7.2021b Myös metalli- ja iskelmämusiikki saivat omat #MeToo-tilinsä, joilla kerrotaan häirinnästä ja hyväksikäytöstä
21.7.2021 YleX laittoi tauolle ohjelman, johon on viitattu punkstoo-keskustelussa
26.7.2021 Litku Klemetti erotti basistinsa – syynä punkstoo-tilin kautta ilmenneet asiat
29.7.2021 Punkstoo-kohussa ryvettynyt Teemu Bergman on jättänyt rikosilmoituksen törkeästä kunnianloukkauksesta
30.7.2021 Teemu Bergmanin asianajaja kommentoi Punkstoo-tilin julkaisusta tehtyä rikos-ilmoitusta: ”Olemme mielestämme pystyneet yksilöimään henkilön”
15.10.2021 Punkstoo-kohu jatkuu: Sohvaperunoista tuttu muusikko pyytää anteeksi vahingoittamista ihmisiltä ja lopettaa soittamisen
19.10.2021 Sohvaperunoista tuttu Teemu Tanner kommentoi häneen kohdistuvia punkstoo-syytöksiä – entiseltä bändiltä suorasanainen kirjoitus
20.10.2021 HS: Teemu Tannerin rikos-ilmoituksen tutkinta lopetettiin – poliisin mukaan ei rikosta
Ilta-lehti
19.7.2021a Pää kii -yhtyeen levy-yhtiö ottaa kantaa kohuun: ”Syvästi pahoitlemme”
19.7.2021b Teemu Bergmanin juristi: ”Rikosilmoitusta harkitaan”
20.7.2021 Nyt alkoi avautuminen metallimaailmasta: rajuja väitteitä seksuaalisesta häirinnästä
21.7.2021a YleX:n radio-ohjelma tauolle – syynä ahdistelukohu
21.7.2021b Lisää peruttuja keikkoja, potkuja bändeistä ja anteeksipyyntöjä: Punk-yhteisössä kuohuu
22.7.2021 Ahdistelukohu paisuu – nyt puhuvat punk-yhteisön naiset: ”Jokainen kokemus tarvitaan kuultavaksi”
26.7.2021 Punkstoo-tili poistuu Instagramista – julkaisivat jäähyväiskirjoituksen

29.7.2021 Yllätyskäänte: Punkstoo-sivusto hiljeni – ainakin yksi rikosilmoitus tehty

9.8.2021a Sara Strömmer oli loppuunmyydyin hevifestarin ainoa naisartisti – näin hän näkee #metaltoon

9.8.2021b YleX lopettaa Uuden musiikin rockshow -radio-ohjelman – taustalla ahdistelukohu heinäkuussa

14.10.2021 Sohvaperunoista tuttu muusikko Teemu Tanner lopettaa ja pyytää anteeksi uhreiltaan